Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 161 (7. 250) ◉ 1990 йил 19 июль, пайшанба ◉ Баҳоси 3 тийин

КПСС Марказий Комитети аъзоси этиб сайланди

Бош йўналишда

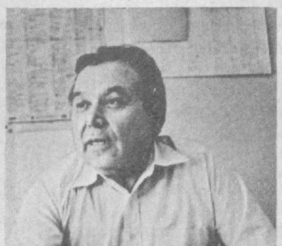

◉ Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVIII съезди ўз ишини якунлаши билан унда сайлаб қўйиладиган марказий органлар таркибига илк бор кирган кўпгина коммунистлар ҳаётида янги босқич бошланди. Бу юксак ишончга сазовор бўлганлардан бири Тошкент алоқа электротехника олийгоҳининг ректори Ж. Абдуллаевдир. У съездда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси этиб сайланди.

— Жўра Абдуллаевич, Сизни КПСС Марказий Комитети аъзоси этиб сайланганлигингиз муносабати билан муборакбод этамиз. Сизга бир неча саволлар бермоқчи эдик. Биринчи саволимиз анъанавий: съезд Сизда қандай таассурот қолдирди?

— Мен КПСС XXVIII съездига таклиф қилиниб, унинг ишида иштирок этдим. Мен коммунистларнинг — улар қайси дастурни қўллаб-қувватлашларидан қатъи назар — куч-ғайратларини бирлаштириш съезднинг асосий вазифаси деб ҳисоблаган эдим. Гап шундаки, айрим коммунистларнинг партиядан ихтиёрий чиқишлари баъзи бировларга XXVIII съездда КПСС бўлиниб кетиши мумкин, деган фикрлар билдиришга сабаб бўлди. Бу тоифа кишилар ҳатто ушбу анжуман партиянинг сўнгги съезди бўлади, дейишгача бориб етдилар.

Шу боисдан съезд бу кароматларни чиппакка чиқарганлигидан мамнуният ҳосил қилдим. Делегатларнинг аксарият кўпчилиги М. С. Горбачев томонидан таклиф этилган ва ўзи бошчилик қилаётган асосий йўналишни қўллаб-қувватлашди. Менимча, бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас эди. Чунки худди шу етакчимиз қайта қуриш ташаббускори бўлди. Албатта ҳар қандай янгиланиш, демократик ўзгартишлар қийинчиликларга дуч келади. Айниқса бизнинг мамлакатимиз кўламида бирор бўғиндаги хатолар умумий йўналиш тўғри бўлса-да воқеалар ривожида салбий натижаларга ҳам олиб келиши мумкин. Ҳаммамизга маълумки жумҳуриятимиздан КПСС XXVIII съездига делегат қилиб сайланган коммунистлар Ўзбекистон Компартиясининг XXII съездида қайта қуришни қўллаб-қувватлаш, ўзларининг куч-ғайратларини партияни жипслаштиришга қаратиш наказини олдилар. Делегациямиз худди шу бош йўналишда фаоллик кўрсатди.

Съезднинг биринчи кунларида қайта қуришни ва уни бошлаб берган Бош котибни обрўсизлантириш хатти-ҳаракатлари ҳам бўлди. Лекин Марказий Комитетнинг йўли тўғри эканлигини ҳаёт яна бир марта тасдиқлади. М. С. Горбачевнинг яна КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби қилиб, унинг ўринбосари қилиб эса В. А. Ивашко сайланганликлари, партиянинг келажакдаги фаолияти аниқ белгилаб берилган қатор резолюцияларнинг қабул қилиниши ҳам бунинг далолатидир.

Ўз таассуротларим тўғрисида гапирар эканман, съезддаги юксак демократик руҳни таъкидламай ўта олмайман. У барча делегатларнинг ўз фикрларини очиқ баён қилишларидагина акс этгани йўқ. Маълумки, КПСС Устави ва Ҳаракат дастури лойиҳаларини муҳокама қилиш даврида кўпдан-кўп таклиф ва мулоҳазалар билдирилган эди. Бундай таклифлар бевосита съездда ҳам билдирилди. Съездда қабул қилинган ҳужжатлар партиянинг ана шу жамоа фикри самараси бўлди. Буни қабул қилинган ҳужжатларни дастлабки лойиҳалар билан таққослаш яққол кўрсатади. Шуни айтиш кифояки, КПСС Устави тўрт марта қайта ишлангандан сўнг қабул қилинди.

Мен ўзим учун яна бир муҳим воқеага тўхталмоқчиман. 9 майда «Правда» рўзномасида менинг Устав ва Ҳаракат дастури лойиҳалари бўйича таклиф ва мулоҳазаларим баён этилган хатим босилиб чиқди. Унда мен бу таклифлар рад этилган тақдирда нима учун рад этилганлиги сабаблари тушунтириб берилиши керак, деб ёзган эдим. Бу демократиялаш ва ошкоралик йўлида янги қадам бўлган бўларди. Съездда эса ишнинг худди ана шу шакли танланди. Таҳририят комиссияларининг раислари у ёки бу таклиф нима учун қабул қилинганлиги ёки рад этилганлигини тушунтириб бердилар. Илгари бундай бўлмасди. Бундан мен эндиликда бизнинг фикрларимиз ҳисобга олинаётганлигига ишонч ҳосил қилдим.

Раҳбар партия органларини сайлаш ҳам демократик усулда бўлди. Хулоса қилиб айтганда, партиянинг XXVIII съезди КПССнинг қайта қуриш талабларига мувофиқ янгиланишга ҳозирлигини билдирди.

— Съезддан кутган қайси умидларингиз рўёбга чиқмади?

— Умуман умидларим рўёбга чиққанлигини айтмоқчиман. Тўғри, баъзи масалаларга тўла равшанлик киритилгани йўқ. Биринчи навбатда съездда миллатлараро муносабатлардек ғоят муҳим масалага етарли даражада аҳамият берилмади, деб ҳисоблайман. Болтиқбўйи, Ўрта Осиё, Кавказ орти минтақаларида рўй бераётган жараёнлар чуқур таҳлил этилмади. Эҳтимол, у ушбу жойларда рўй бераётган ҳодисалар ҳақида муфассал ахборотга эга бўлинмаганлиги оқибатидир. Шунга қарамасдан буни эътибордан четда қолдириб бўлмасди.

Бозорга ўтиш масаласига ҳам аниқ равшанлик киритилмади. Бозорсиз мамлакатимиз халқ хўжалиги инқироздан чиқа олмаслиги тушунарлидир. Лекин менинг тасаввуримда, съездда жамиятимиздаги ҳозирги шароитларда бозорга ўтиш моҳияти янада чуқурроқ очиб берилиши керак эди. Бунда бизнинг бозоримизнинг Ғарб бозоридан фарқи тушунтириб берилиши лозим эди.

Учинчидан, мен фан-техника тараққиёти муаммоларининг муҳокама этилишидан ҳам қониқиш ҳосил қилмадим. Фан-техника тараққиёти ютуқларини халқ хўжалигига кенг жорий этмасдан, улардан фойдаланмасдан фан ва ишлаб чиқаришда олдинги марраларга чиқиб олишни экология муаммолари, Оролбўйи муаммоси ечимларини жадаллаштиришни хаёлга ҳам келтириб бўлмайди. Бироқ бу йўналишда ҳам устун масалалар аниқ белгилаб берилмади. Бундан бошқа яна баъзи масалалар ҳам эътибордан четда қолди.

— Лекин балки партия бу масалаларга аралашмагани маъқулдир. Акс ҳолда уни яна партияга хос бўлмаган ишлар билан шуғулланишда айблашлари мумкин.

— Бу фикрингизга қўшила олмайман. Партия масаланинг техникавий ва маъмурий томонини ўз зиммасига олмаслиги керак. Яъни қабул қилинган қарорларни амалга оширишга бевосита аралашиши мақсадга мувофиқ эмас. Бироқ у бу ишлардан ўзини четга ола олмайди. Партия фан-техника тараққиётининг бош йўналишларини белгилаб бериши, бу соҳадаги ўз сиёсатини аниқлаб олиши зарур. Чунки биз иқтисодиётни сиёсатдан, мафкурадан узиб ташлай олмаймиз. Шу сабабли партия мамлакат ҳаётига тааллуқли асосий масалаларни ўз диққат-эътиборидан четда қолдирмаслиги лозим.

— Жўра Абдуллаевич, Сиз партиянинг ривожланиши тўғрисида нима дея оласиз. КПССнинг келажагига ишонасизми?

— Бу масалага менимча, съезднинг ўзи аниқ жавоб берди. Анжуман барча оқимлар ва дастурларни жипслаштириш муҳитида ўтди. Бу энг асосийсидир. Лекин энди бамайлихотир бўлавериш мумкин, деган хаёлга бориб бўлмайди. Агар коммунистлар томонидан олиб борилаётган тарғибот, мафкуравий иш иқтисодиётда, ижтимоий соҳада яхшилик томон аниқ силжишлар билан мустаҳкамланмас экан, партия амалда ўзининг авангардлик ролини тасдиқлай олмайди. Унинг обрў-эътибори худди шу амалий ишларга боғлиқ. Буни жумҳуриятимиз партия ташкилотининг мисолида яққол кўриш мумкин. Ўзбекистон Компартиясининг нуфузини қуйидаги рақамлар яққол исботлаб турибди: кейинги бир ярим йил мобайнида Ўзбекистонда партияга 22 минг киши аъзо бўлди. Унинг сафидан эса 1570 киши чиқди. Бу ҳақда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби И. А. Каримов Москвада бўлиб ўтган матбуот конференциясида айтди. Ўзимиз ҳам кейинги пайтларда ҳамюртларимиз кайфияти анча кўтарилганлигининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Бу сўнгги вақтда қабул қилинган жуда муҳим қарорлар: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Вазирлар Кенгашининг ер тўғрисида, уруш ногиронлари ва кексаларига имтиёзлар, талабалар турмушини яхшилаш тўғрисида ва бошқа қарорлари билан бевосита боғлиқдир. Халқ партия етилган муаммоларни ҳал қилишга амалий киришганлигини, у жамиятда чинакамига етакчи ва асосий куч эканлигини кўриб турибди.

— Жўра Абдуллаевич, эндиликда Сиз КПСС Марказий Комитетининг аъзосисиз. Сизнинг фикрингизча, бу сайлаб қўйилган марказий партия органи аъзоларининг асосий вазифалари нимадан иборат?

— М. С. Горбачев съездда сўзлаган якунловчи нутқида эндиликда барча партия комитетларига, оддий коммунистларга съезд қарорларини, партия янги Уставининг моҳиятини етказиш жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтди. Биз съездда қабул қилинган ҳужжатларга мувофиқ меҳнаткашлар ўртасида олиб борадиган мафкуравий ишларимизнинг асосий йўналишларини ҳам белгилаб олишимиз керак. Москвадан қайтиб келгандан сўнг олдимизга ана шу вазифаларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, жумҳурият Президенти И. А. Каримов ҳам қўйди. Бу албатта КПСС XXVIII съезди барча делегатлари ва қатнашчиларининг ишидир. Лекин биринчи бор ана шундай демократик асосда, ошкора сайланган КПСС Марказий Комитетининг аъзолари жойларда фаол тушунтириш ишлари олиб боришлари, ўз фаолиятлари билан Марказий Комитет қарорларининг бажарилишини таъминлашлари керак.

Бундан ташқари қатор муҳим вазифаларни ҳал этишга кўмаклашишни ҳам ўз бурчим деб ҳисоблайман. Жумладан, жумҳуриятда, айниқса ўрта мактабда таълим-тарбия савиясини тубдан кўтаришга қаратилган жиддий, кенг кўламли дастур ишлаб чиқиш зарур. Бунда мактаблар ўқитишнинг техникавий воситалари, компьютерлар билан тўла таъминланиши лозим. Бу йўналишда биргина халқ таълими ходимларинигина эмас, барча мафкуравий идоралар, Советлар куч-ғайратларини ҳам бирлаштириш керак бўлади. Жумҳуриятда алоқани ривожлантириш, такомиллаштириш сифатини ошириш учун алоқа корхоналари, олий ўқув юртлари, илмий муассасалар, саноатнинг фаолиятини мувофиқлаштириш ҳам мен учун муҳим масалалардан биридир. Шунингдек, узлуксиз автомат назоратни, масалан, атроф-муҳит билан боғлиқ объектларни, Оролбўйи муаммоси ечимини назорат қилишни ташкил этиш учун истиқболли сунъий йўлдошли алоқа системаларидан фойдаланиш ишларини давом эттириш даркор.

Очиғини айтсам менга КПСС Марказий Комитети аъзоси бўлишдек юксак ишонч билдирилишини кутмаган эдим. Бу муайян даражада бутун Тошкент шаҳар партия ташкилоти фаолиятига берилган баҳо деб ҳисоблайман. Бу шахсан мендан ва барча коммунистларимиздан ишончни оқлашни талаб этади. Шунинг учун Марказий Комитет Пленумларида муҳим, принципиал масалалар муҳокама қилинаётган пайтда жим туришга ҳаққим йўқ. Умуман мен илгари ҳам ўз нуқтаи назаримни яширмаганман. Афтидан Марказий Комитетда кўп иш қилишга тўғри келганга ўхшайди. Хуллас, катта ишончни катта меҳнат билан оқлаш лозим.

— Сиз ўзингизга боғлиқ ҳамма ишни қилишингизга ишонамиз. Лекин, Жўра Абдуллаевич, Сизнинг КПСС Марказий Комитети аъзоси этиб сайланишингиз қўшимча қийинчиликлар туғдирмайдими? Ахир Сиз Тошкент шаҳар Советининг депутатисиз, Тошкент область партия комитетининг аъзосисиз, «Билим» жамияти Тошкент шаҳар ташкилотининг раисисиз. Бунинг устига Сиз минтақамиздаги энг йирик алоқа олийгоҳининг ректорисиз...

— Нима демоқчи бўлаётганлигингизни тушуниб турибман. Биринчидан, мен худди ана шундай вақт тиғизлигида ишлашга одатланиб қолганман. Иккинчидан ва энг муҳими — ўз кучинг ва вақтингни оқилона тақсимлай олишинг зарур. Масалан, мен ўн тўрт йилдан бери раҳбарлик қилиб келаётган олийгоҳда бошқарувда аниқ қоидалар таркиб топган. Бу ерда ҳар ким ўз иш йўналишига жавоб беради. Шунинг учун мен қандайдир хусусий масалаларни ҳал қилишга камдан-кам ҳолларда аралашаман.

Депутатлар комиссиясида, «Билим» жамиятида жамоат ишлари билан шуғулланганимда эса малакали, ўз ишларини биладиган одамлар билан ишлайман. Шунинг учун уларга ишларни ишониб топшираман.

Албатта олийгоҳ ва жамоатчилик иши амалда бутун кучимни ва вақтимни эгаллайди. Шунга қарамасдан кун тартибимга: эрталаб жисмоний тарбия, кечқурун 5 километргача спорт юриши билан шуғулланишга вақт топаман. Афсуски, кинода, театрда, концертларда кам бўлишга тўғри келади. Лекин имконият бўлган пайтда бундай «маданий юриш»ларда албатта қатнашаман. Ўз-ўзидан тушунарлики, рўзнома, журналлар мутолаа қилиш, телевизор кўришга ҳам вақт топаман. Бусиз ўз даврингдан орқада қолиб кетишинг турган гап. Бу эса менинг қоидаларимга зид. Умуман бундай қилмасликка ҳуқуқим ҳам йўқ. Зеро, менга жуда кўп нарса ишонилган...

Суҳбатдош Л. ПАРПИЕВА.

Тонгги рўзномаларда

◉ КПСС XXVIII съезди тасдиқлаган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Устави берилган.

◉ Жумҳуриятимизда КПСС XXVIII съезди делегатларининг меҳнаткашлар, жамоатчилик вакиллари билан учрашувлари бошланди. Илгари хабар қилинганидек 17 июль куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи котиби, Ўзбекистон ССР Президенти, КПСС XXVIII съездининг делегати И. А. Каримов республика партия фаоллари билан учрашди. Бугун тонгги рўзномаларда унинг учрашувда сўзлаган нутқи қисқартириб эълон қилинган.

◉ Ўрток В. А. Медведевни СССР Президентлик кенгаши аъзоси этиб тайинлаш тўғрисида СССР Президентининг Фармони берилган.

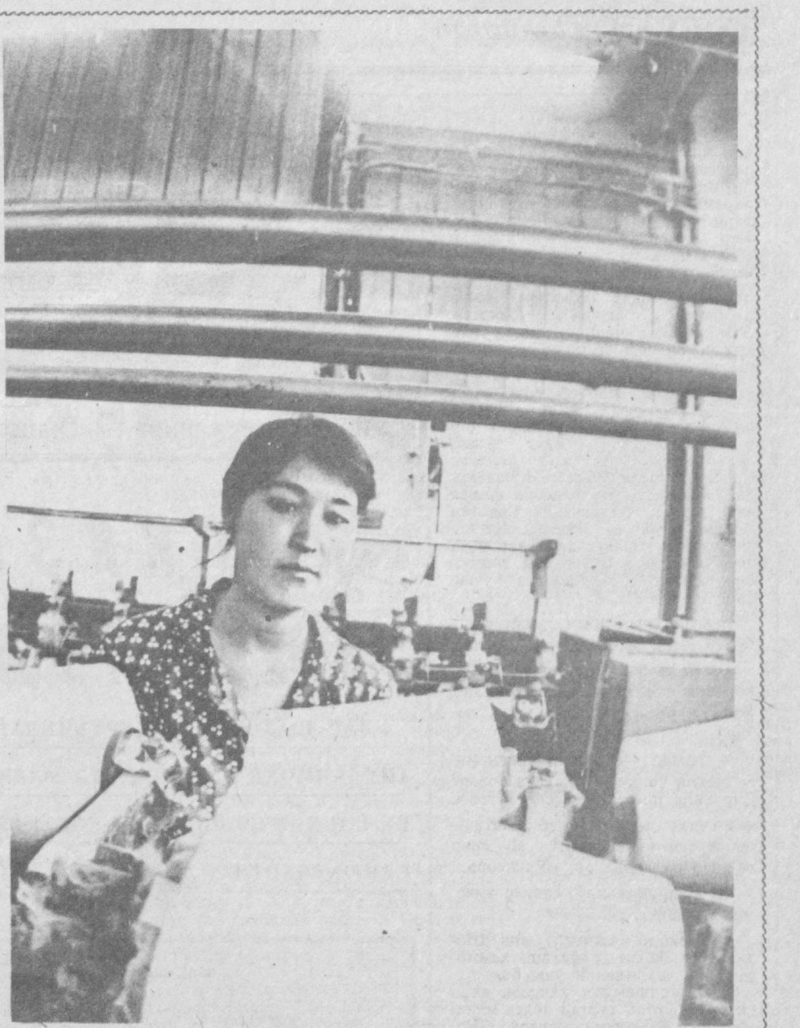

◉ ГАЗЛАМАЧИ. Тошкент тўқимачилик комбинати 3-филиалининг илғор калаваловчиси Зарифа Толтаева. Т. Каримов сурати.

Эртага—Иккинчи Яхши ният ўйинлари бошланади

Жаҳон нигоҳида — Сиэтл

◉ ЭРТАГА Сиэтлда Иккинчи Яхши ният ўйинларининг тантанали очилиши бўлади. Ҳа, бундай ўйлаб қараганда гўё кечагина 80 мамлакатнинг 3000 дан зиёд спортчиси Москвада беллашган эди. Ҳаш-паш дегунча 6 йил ҳам ўтиб кетибди. Бугун эса Иккинчи ўйинлар бошланиш арафасида. Ушбу жаҳоншумул беллашувларни ойнаи жаҳон орқали намойиш қилиш учун Ти-би-эс телекомпанияси бутун асбоб-анжомларини шай қилиб қўйибди.

Иккинчи ўйинларнинг ижрочи директори Роберт Уэлшем мусобақалар 72 минг ишқибозни ўз ичига сиғдирадиган Вашингтон штатининг дорилфунуни ўйингоҳида ўтказилажагини таъкидлади. Унда яна тўрт янги спорт тури — шайбали хоккей, синхрон сузиш, чавандозлик ва шахмат бўйича мусобақалар ўтказилади.

«Оила ва жиноятчилик» семинарида қатнашиш учун Ўзбекистондан Сиэтлга бир гуруҳ ҳуқуқшунослар жўнаб кетишди. Бу ташаббус ҳам Яхши ният ўйинлари доирасида ташкил қилинди.

Бундан ташқари, ўйинларнинг катта маданий дастурида жумҳурият театр арбоблари уюшмаси қошидаги «Ўзбекистон» театр-студия жамоаси ҳам иштирок этади. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Қодир Мўминов раҳбарлик қилаётган ушбу ижодий жамоа яқиндагина ташкил топди. У бадиий-ижодий жамоалар фестивалида қатнашиб, Сиэтл ва Сан-Францискода концертлар беради. Уларнинг дастуридан фарғонача, бухороча, хоразмча ва қорақалпоқча услублардаги ўзбек халқ ўйинлари ва СССР халқларининг рақслари ўрин олган. Биродарлашган шаҳар миллий санъати билан танишишга чанқоқ бўлган сиэтлликларда бизнинг концертларимиз катта қизиқиш уйғотишига аминмиз. Яна жаҳон санъат аҳлига яхши таниш бўлган катта балет, Монреалнинг «Циркю ду Солиел» ва Москва цирклари, Шостакович квартети, Япониянинг машҳур «Кабуки» театри ва бошқа ижодий жамоалар ҳам ўз санъатларини намойиш қилиш учун Сиэтлга ташриф буюришади.

Омад ёр бўлсин!

◉ Тошкент билан биродарлашган Америка Қўшма Штатларининг Сиэтл шаҳрида эртага бошланадиган Иккинчи Яхши ният ўйинларида қатнашиш учун танлаб олинган мамлакатимиз спортчилари орасида ўн бир нафар жумҳуриятимиз вакиллари ҳам бор. Улар билан танишинг: Радион Гатаулин (лангарчўпда сакраш), Марина Шмонина (400 метр масофага югуриш), Виктор Зайцев (найза улоқтириш), Сергей Усов (тўсиқлар оша югуриш), Сергей Заболотнов (100 ёки 200 метр масофага чалқанча сузиш), чарм қўлқоп усталаримиз — Артур Григорьян, Игорь Бунин; Махарбек Хадарцев билан Арсен Фадзаев эса эркин кураш беҳсларида қатнашадилар. Шаҳрисабзлик И. Буниндан ташқари барча спортчилар шаҳримиз вакилларидир.

Мутахассисларнинг фикрича, Олимпиада, жаҳон ва Европа биринчиликларининг ғолиблари — Заболотнов, Гатаулин, Шмонина, Хадарцев ва Фадзаевларнинг ҳурмат шоҳсупасининг энг юқори поғоналарига кўтарилишлари учун барча имкониятлар етарли. Биз спортчиларимизга омад тилаймиз ва Яхши ният ўйинлари ғолиблари қаторидан ўрин олишларидан умидвормиз.

Д. ИСРОИЛОВ.

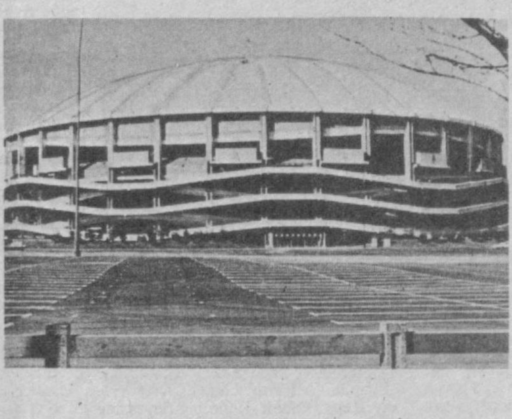

◉ СИЭТЛ. СУРАТЛАРДА: шаҳардан 100 миля масофадаги Рейнар тоғининг кўриниши; усти ёпиқ стадион.

Р. Шарипов суратлардан олган нусхалар.

Дўстлик ришталарини мустаҳкамлайди

◉ ТОШКЕНТ шаҳар Совети ижроия комитети ташқи алоқалар бўлими ташаббуси билан Яхши ният ўйинларига бағишлаб Тошкент— Сиэтл комитети фаоллари ёрдамида бир қатор ёпиштириладиган безакли белгилар ишлаб чиқарилди. Улар 3 хил кўринишда тайёрланди ва барчаси Сиэтл шаҳрига жўнатилади. Халқ ижодини ривожлантириш, маданий ва тарихий ёдгорликларни муҳофаза этишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган жамоатчилик асосида ташкил топган янги халқаро ижодий ташкилот — Шарқ маънавий мероси академияси ҳам бу ўзига хос совға буюмларини бепул тайёрлашда катта ҳисса қўшди.

1989 йил июль ойида «Интурист» маданий-ахборот марказида Тошкент ва Сиэтл график рассомларининг қўшма кўргазмаси намойиш қилинган эди. Шу йил 2 августда Ўзбекистон мусаввирларининг тасвирий санъат намуналарининг савдо-кўргазмаси Сиэтлнинг бадиий суратлар галереясида очилади. Ушбу санъат даргоҳининг соҳиби Сэм Девидсеннинг ўзи яқинда жумҳуриятимизга келиб, кўргазмада намойиш этиладиган ишларни танлади. Кўргазмада иқтидорли мусаввирларимиз А. Турдиев, А. Нуриддинов, Л. Даватц, М. Содиқов, Ч. Аҳмаров ва Д. Усмоновларнинг ижод намуналари намойиш этилади. Сэм Девидсеннинг айтишича, уни мусаввирнинг машҳурлиги эмас, балки қадимги тарих ва замонавий ҳаёт ҳаққоний кўрсатилган суратлар қизиқтиради. Ҳа, бундай маданий алоқалар жаҳон санъати ва маданиятининг бойишига, халқларимиз ўртасидаги дўстликнинг ривожига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

Нашриёт совғаси

◉ ҒАФУР Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётида 5 минг нусхада чоп этилган янги альбом «Тошкент—Сиэтл» деб номланган.

Ушбу альбом бир вақтнинг ўзида ўзбек, инглиз ва рус тилларида нашрдан чиқарилган бўлиб, Тошкент ва Сиэтл шаҳарларининг дўстлиги, уларнинг биродарлашиш тарихи ҳақида тўла маълумот беради. Ушбу дўстлик Совет—Америка халқаро алоқаларида муҳим роль ўйновчи халқ дипломатияси доирасида вужудга келди ва ривожланди.

Альбомдан биродарлашган шаҳар Сиэтлнинг суратқашлари тақдим қилган ажойиб суратлар ўрин олган. Шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, ушбу альбомнинг бунёдга келишида ўша пайтдаги Сиэтл-Тошкент комитетининг раиси Розаина Ройер ва Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Ш. Мирсаидовларнинг ҳиссалари каттадир.

Уй-жой қурилиши — «Оқшом» назоратида

«ЎРИКЗОР» ИМОРАТЛАРИ

УЛАР ШАХСИЙ УЙ ҚУРУВЧИЛАРИ ТОМОНИДАН ТИКЛАНМОҚДА. ЛЕКИН ЎЗ МАБЛАҒИГА, ЎЗ КУЧИ БИЛАН БИР БОШПАНАНИ ҚАД КЎТАРТИРИШ ЖУДА ОҒИР КЎЧЯПТИ.

Ҳандақ кавланди, бетон йўқ.

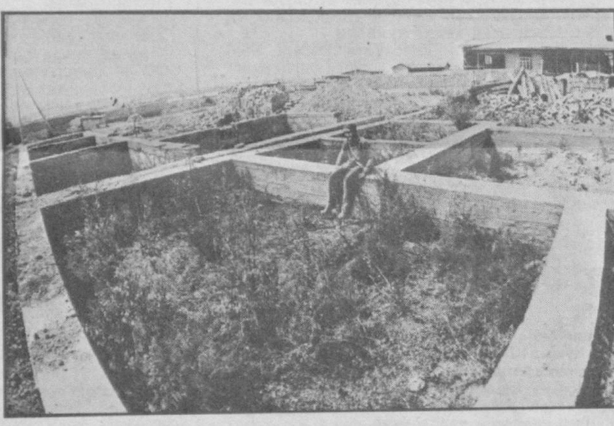

Пойдевор тикландию, энди ғишт йўқ.

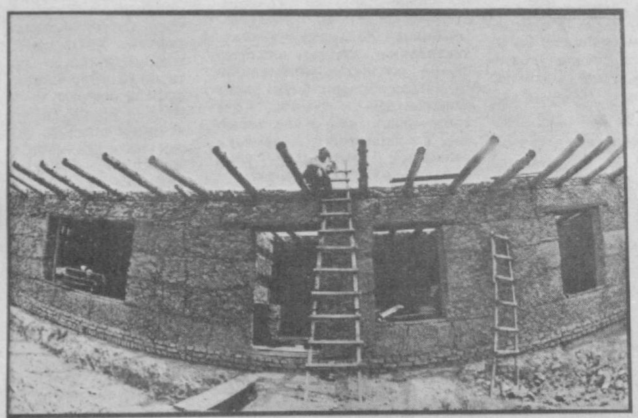

Амал-тақал қилиб девор ҳам кўтарилди, бироқ иморат устини ёполмай бош гаранг!

Т. Каримов суратлари.

Икки ёнлама тош йўлнинг шундоқ чап биқинида оломоннинг олағовури авжида. Отлар кишнайди, эшаклар ҳанграйди, машиналарнинг ингичка-йўғон «дуд-дуд»лари қулоқни қоматга келтиради. Бир аёл билан бели букчайган мўйсафид қаттиқ-қаттиқ баҳслашаяпти:

— Ҳой, онаи навжувон, болаларинг кўплигини биламан. Ахир, навбат меники эдику. Лоақал оппоқ соқолимни ҳурмат қилсангчи...

— Отахон, бекорга ранжияпсиз, — босиқлик билан эътироз билдирди жувон, — тахтанинг ҳар кубметрига ўн сўмдан тўлаб, аёл ҳолимга ўзим олиб келдим. Эркаклар ишда бўлса... Жўжабирдай жонмиз. Бу алпозда қишда аҳволимиз не кечади? Сиз эса менинг навбатим дейсиз... Кучингиз етса зуғумингизни анави кеча ер участкаси олиб, бугун томини бекитаётган бойваччаларга ўтказинг...

Кексани шаштидан туширмоқчи бўлиб гапга аралашдим:

— Янги бозор муборак! Нима, нархини келишмаяпсизларми? Ўзим муросага келтирайми, отахон?

— Нима? — отанинг чинакамига жаҳли чиқди. — Қанақа бозор? Бир кило пиёз учун Эски Жўвага қатнаяпмизу... Э, бориб ғиштингни терсангчи, болам. Бу ерни «Ўрикзор» дейдилар, «Ўрикзор»...

— Мен, отахон, сангир эмас, мухбирман.

— Мухбир бўлсанг, ана, Шоҳистахон билан сўзлаш, ҳаммамизнинг дардимизни ўша билади.

Одамларнинг зич ҳалқаси ичра қизариб-бўртиб турган аёлга яқинлашдим. Бу ёшгина жувон Шоҳистахон Абдуллаева экан. Оломон уни гап билан «тошбўрон» қиларди:

— Менинг ғиштим қани?

— Цементни қачон оламан?

— Тахта бўладими, йўқми?

— Тупроқ керак, тупроқ!

Қайси бир шартаки йигит: «Бу кишн навбатни адашиб пулга алмаштириб юборадилар» деб қолди. Шусиз ҳам кўнгли тўлиб турган Шоҳиста кўзига ёш олди. Дарҳол унга яқинлашдим. Ҳаммага эшиттириб, ўзимни таништирдим. Одамлар жимиб қолишди. Шундан кейингина аламли суҳбатимиз осойишта изга кўчди.

— Менда айб йўқ, —деди Шоҳиста ўксиниб, — даҳамизда 2000 хонадон янги турар жой қураяпти. «Ўрикзор» ҳозир учта участкага бўлинган. Шуларнинг биринчисига аҳолининг ўзи мени бошлиқ қилиб сайлаган, 2-участкага Раънохон, 3-участкага Гавҳар опам раҳбарлик қилишади. Вазифамиз 3-завод етказиб берадиган ғиштларни, Сергели, Чуқурсой ва «Рисовой» базаларидан келадиган ёғоч ва шиферларни қатъиян навбатга мувофиқ шахсий уй қураётганларга тарқатишдир. Ҳаммамиз жамоатчилик асосида халққа бепул хизмат кўрсатаяпмиз. Ебичиб қўйган жойимиз йўқ. Ўзим уй бекаси бўлганим учун шу ишни зиммамга ола қолувдим. Бунинг устига биз ҳам янги уй қураяпмиз, бошқалардан ортиқ ҳатто бирор дона ғишт ҳам олган эмасман. Аксинча, баъзи бировларнинг ўринсиз дашномлари кишини жонидан тўйдирворди. Тушунаман, ҳаммасига қурилиш материалларининг камомадлиги сабаб.

— Аҳвол чатоққу...

— Ҳар қалай, бу мавсумда ишлар бир мунча юришиб кетди. Ўтган йилги муаммоларни кўрганингизда эди, ҳайратдан тилингиз калимага келмай қоларди. Бир машина сувни 25 сўмга олиб, хом ғишт қуйиш учун лой тайёрлардик. Ичимлик сувини ҳам сотиб олардик. Лампа шиша ёруғида ёки машъала атрофида кечки овқатни тановул қилиб, элбурутдан ётиб олардик.

— Минг қатла шукурким, — дея суҳбатга пенсионер Неъматилло ота Носиров аралашди, — Президентимизнинг бевосита аралашувлари туфайли даҳамизга электр симлари тортилди, йўллар асфальтланди; сув келтирилди, автобус ва маршрут таксилари қатнови йўлга қўйилди, магазинлар, ошхоналар қурилди, сартарошхона, болалар ўйин майдончалари ишга туширилди. Давлатимиз раҳбаридан ҳаммамиз миннатдормиз.

— Тўғри, — деди дурадгор Абдуғофир Эминов. У Неъматилло отанинг куёви экан,—Ўтган йил 5 августда ўртоқ И. А. Каримов билан даҳамизда бўлиб ўтган учрашувдан кейин ишлар юришиб кетувди. Аммо бу йил қурилиш материаллари таъминоти кескин камайди. Бунинг устига баъзи қабул қилинган қарорлар вақтида бажарилмаяпти. Ўзимиздан қиёс: менга ер участкаси ажратиб бериш ҳақидаги қарор бултур ноябрь ойида чиқарилган эди. Ерни эса шу йил май ойида ахлатхонанинг нақ ўртасидан ажратиб беришди. Майдонни ахлатдан тозалаб, уни зичлаганумизча жонимиз ҳалқумимизга келди. Акс ҳолда ер чўкиб, бутун сарф-харажатимизнинг бир чақалик нафи қолмасди.

Неъматилло ота яна луқма ташлади:

— Қарорни биздан бир неча ой кейин олган баъзи шахсларга энг тоза жойлардан ер ажратиб берилди, улар қурилиш материалларини ҳам тез топишаяпти. Баъзи узун қулоқ гапларга қараганда ўша тўралар ерни, қурилиш материалларини «шапка»лари билан беришар эмиш...

Одамларнинг чеҳрасига қарайман, сарғайган ўрик япроқларидай заҳил, юзларга, киприкларга чанг ўтирган, жисмоний иш машаққатидан, уйқусизликдан баъзиларининг тиззалари букилиб-букилиб кетаяпти. Ҳаммада битта истак: ёғин-сочинли кунларгача тезроқ томни кўтариб, иморатни бекитиб олиш керак. Аммо... Эҳ, шу «аммо»си қийнайдида кишини. Яна дилдаги дардлар қайнаб тилга чиқади.

— Бултурги йилда, — дейди Шоҳистахоннинг ёрдамчиси Ҳадича Аҳмедова, — кунига 60—70 минг дона ғишт олиб турувдик. Бу йил эса 15—16 мингдан ошмаяпти. Бунинг сабаби шундаки, шаҳар бўйича ҳозир саккизта даҳада шахсий турар жойлар қурилаяпти. Мавжуд ғишт заводлари жуда катта ҳажмдаги қурилишларга ғишт етказиб беролмаяпти. Шунинг учун ҳам «Сомон бозор»да ғиштнинг минг донаси илгариги 70 сўм ўрнига 180 сўмга кўтарилиб кетди. Тағин қанақа ғишт денг, бузилган уйлардан чиққан тенг ярми синиқ эски ғиштлар. Ўшани ҳам топиш бугунги кунда амримаҳол бўлиб қолди.

— Илтимос, мухбир ака, — деди педагог, томи чала кўтарилган 390-бино соҳиби Басриддин Каримов, — цемент масаласини ҳикоятингизнинг бир жойига қистириб ўтинг, зора раҳбарлар ўқиб, бизларга озгина раҳмлари келса... Мана, қаранг: цементни қоплашга халтасига 50 тийиндан, артишга 10 сўм, бунга машина кирасини ҳам қўшинг, хуллас, бир тоннаси бизга 60 сўм ўрнига 113 сўмга тушади. Тағин унча-мунча уриб ҳам қолишади. Шу инсофданми, ахир! Бу қурилиш материаллари магазинини ҳеч тартибга солиб бўлмади-да!

— Бе, — деди 378-бино эгаси, Тошкент кино техникумининг ўқитувчиси Аҳмаджон ака Самиғов,— шу цементнинг топилиб турганига ҳам шукур қилсангчи, укам. Ёғоч материаллари анқонинг уруғи бўлиб қолди. Бултур, эсингда бўлса, ҳатто «Сомон бозор»дан сотиб олган эски ёғочларнинг ҳам БХСС ходимлари йўлини тўсиб, қаердан келтираяпсан, ҳужжати борми, дея тихирлик қилавериб жонимизга тегарди. Ўтган йил 5 августда шу дардимизни Ислом Абдуғаниевичга айтгандан кейингина бундай дилхираликлар барҳам топди.

— Бу йил эса, — дея гапни илиб кетди «Ўрикзор» қурувчиларининг Чуқурсойдаги қурилиш материаллари базасида жамоатчилик асосида хизмат қилаётган вакили, ТошДУнинг етакчи илмий ходими Илҳомжон Расулов, — ГАИ ходимлари йўлга тўсиқ қўйишяпти. Бошимдан ўтган бир воқеани гапириб берай. Базага ёғоч келганини эшитиб, оёқни қўлга олиб югурдим. Танлаган ёғочларимни бир жойга уйиб пулини тўладим, квитанция олдим. Аммо уни «Ўрикзор»га элтиш учун қани энди машина топила қолса, кўчада зир югуравериб, оёқларим толди. Ниҳоят бир эскироқ машинани тўхтатиб, ёшгина шофёрни отанг яхши, онанг яхши, дея 50 сўмга аранг кўндирдим.

Ҳаю ҳуйт деб, йўлга тушдик. «Миконд» заводи олдида бирданига ГАИнинг икки ходими тўхтатди, ўн сўм «жарима» билан зўрға қутилди шофёр бечора. Манзилга етиб келгунимизча инспекторлар яна уч жойда йўлимизни тўсишди. Ўн сўмдан тағин 30 сўм қулоғини ушлаб кетди. Шофёр йигитга бирам раҳмим келдики, қўлига яна ўн сўм тутқазувдим, олмади. «Янги уй қуриш нималигини биламан, бор-шудингиздан айрилиб, ҳали икки бармоғингизни бурнингизга тиқиб қоласиз. Инспекторларга келсак, улар ҳақ», деди. Эҳтимол, ГАИ ходимлари чиндан ҳам тўғри иш қилишгандир, бироқ «жарима»ларни олиб, нега квитанция беришмади?

— База раҳбарияти транспорт агентлигига буюртма берса бўлмайдими?

— Бу ҳақда жуда кўп гапирдик, — деди Илҳомжон қўл силтаб. — Лекин уларда ҳамиша битта жавоб: «Ёғоч ортилган вагонларнинг қачон келишини билмаймиз». Йў-ўқ, билишади, ўзларини ортиқча ташвишлантирмаслик учун шундай қилишади.

Гап шиферга келиб тақалганда «Висотстрой»га қарашли 11-қурилиш бошқармасининг электр пайвандчиси Абдурашид Назаров чидаб туролмади.

— Яқинда қўшним, — деди у, — 2 сўму 20 тийинлик шиферни 7 сўмдан сотиб олиб томини бекитди. Хўш, бизга ўхшаган «қўли калта»ларнинг кузда аҳволимиз нима кечади?

Менинг Шоҳистахон, Раънохон ва Гавҳар опаларга жуда раҳмим келади. Нега дейсизми? Шаҳар ижрокоми вакиллари ўтказган ҳар галги режалаштириш йиғилишида улар кунига 46 минг дона ғишт етказиб беришга ваъда қилиб кетишади. Бундан хабардор бўлган аҳоли мазкур вакилларимизни қўли эгриликда гумон қилиб, улардан ранжийди. Ваҳоланки, шу пайгача ҳали келтирилаётган ғишт миқдори 18 мингдан ҳеч қачон ошмаган. Ахир, ёлғон ваъданинг кимга кераги бор? Чиндан ҳам ғишт миқдорини билмаган кишилар участка бошлиқлари ҳойнаҳой ғиштларни «чапга» буриб юбораётган бўлса керак, деб ўйлаши турган гап.

Шу пайтгача жим турган 2-пойабзал фабрикасининг бригада бошлиғи, 1111-бино соҳиби Тоҳир Азизов суҳбатга қўшилди:

— Мен бир нарсага ҳайронман, — деди у,— нархи салкам 20 минг сўмлик 4 хонали бинонинг лойиҳа-смета ҳужжатларини ҳаммамиз шахсий турар жойларни қуриш Бош дирекциясидан 42 сўмдан сотиб олганмиз. Ўтган йили И. А. Каримов билан бўлган мулоқотда ҳукуматимиз бошлиғи Ш. Р. Мирсаидов шундай деган эдилар: «Биз аҳолини қурилиш материаллари билан тўла таъминлаш кучига эга эмасмиз. Шунинг учун шахсий уй қурувчилар имкониятлари даражасида уйларини ўзлари билган ва бобоколонларимиздан қолган лойиҳа асосида қураверганлари маъқул». Биз шу таклифга мувофиқ биноларимизни ўзимиз билганча тиклаяпмиз. Лойиҳачилар, ижроком вакиллари эса бизни эндиликда лойиҳани бузганликда айблаб юришибди, ҳатто баъзан келиб уйни бузиб ташлаймиз, деб дўқ-пўписага кўчишади. Биз бу ва бошқа шу хилдаги муаммолар масаласида Акмал Икромов район ижроия комитетига жуда кўп марта мурожаат қилдик. Лекин раҳбарларимиз келиб, ҳар гал ваъдалар билан қўйнимизни пуч ёнғоққа тўлдириб кетаверишади.

Бу ердаги баъзи қурилишларда суяги қотмаган болалар ҳам ишлашаяпти. Нима, ишчи кучи етишмаяптими, деб сўрашингиз мумкин. Ишчи кучи бор. У Чорсудаги мардикор бозорида. Аммо ғишт терувчилар, сувоқчилар, дурадгорлар, ҳатто оддий мардикорларнинг ҳам яқинига йўлаб бўлмайди. Лойда ишлайдиганлар кунига 50—60 сўм, сувоқчилар ҳар квадрат метрига 5—6 сўм, оддий мардикорлар 25—30 сўмга ёлланишади.

Хуллас, муаммолар жуда кўп. Улардан энг асосийси— қурилиш материаллари таъминотини зудлик билан ҳал этиш. Бир машина тупроқ 20—25 сўмдан сотиб олинаяпти. Хўш, шу тупроқдан қуйилган хом ғиштнинг қиммати неча пулга тўғри келар экан? У пишган ғишт нархига яқинлашиб қолмайдими? Демак, яқин орада тупроқ карьерини ташкил этиш керак. Қолаверса, ёғоч материаллари, шифер ва фанерларни бевосита «Ўрикзор»даги қурилиш материаллари магазинининг ўзида сотилишини йўлга қўйиш зарур. Акс ҳолда бусиз ҳам жуда катта бўлган сарф-харажатлар ошиб бораверади.

Ахир, ер текислаш, ертўла кавлаш учун 3—4 экскаватор ва бульдозерларни, иккитагина кичик кўтарма кранларни бир мавсум давомида «Ўрикзор»га бириктиб қўйиш наҳотки шу қадар мушкул муаммо бўлса? Бундан давлат ҳам наф кўрган, шахсий уй қурувчилари ҳам ортиқча чиқимдан, ўша механизмларни топиш борасидаги сарсону-саргардонликдан халос бўлишарди.

Гапнинг пўскалласини айтганда «Ўрикзор»га амалий ёрдам керак! Дарвоқе, фақат «Ўрикзор» ёрдамга муҳтожми?

Абдулла НУРИМОВ,

«Тошкент оқшоми» махсус мухбири.

МУШОҲАДА УЧУН ИККИ РАҚАМ

● 1989 йилда ҳамшаҳарларимизнинг ўзлари умумий фойдали саҳни 197,5 минг квадрат метрга тенг шахсий иморатлар қуриб олдилар.

● Бу ҳажмдаги уйлар давлат ҳисобига қурилганда 52 миллион 337 минг сўм пул сарфланишини талаб этган бўларди.

МЕҲНАТ ҚИЛГАН — ЭЛДА АЗИЗ. Тошкент қурилиш материаллари комбинати халқ истеъмол буюмлари цехининг қуювчилар бригадаси бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени нишондори Нина Николаевна Тимофеева.

Т. Каримов сурати.

Жумҳурият янгиликлари

БУЮРТМАЧИЛАРГА ЖЎНАТИЛДИ

«Ўзбекхиммаш» заводи меҳнат аҳли Днепропетровск ва Мариуполь металлургия комбинатларига кучли турбокомпрессорлар етказиб бериш тўғрисидаги шартномани муддатидан деярли бир ой олдин бажарди. Заводда синовдан ўтказилган бу қурилма буюртмачиларга жўнатилди. Чирчиқлик машинасозлар жумҳуриятда биринчилардан бўлиб хўжалик ҳисобининг иккинчи моделига ўтдилар. Ўзини ўзи пул билан таъминлаш принциплари асосида ишлаш корхона жамоасига бошқариш системасида ҳам, технология жараёнида ҳам туб ўзгаришлар қилишда ёрдам берди. Бевосита шартномалар асосида ишлаш «Ўзбекхиммаш»га барқарор даромад келтирмоқда, бу даромад ишлаб чиқаришни янгилашга йўлланмоқда, ижтимоий-маданий-маиший жамғармани тўлдирмоқда.

ХОТИРА УЧУН — ТОШДАГИ ДОСТОН

«Меъморчилик ҳам жаҳон солномасидир: у қўшиқлар ҳам, афсоналар ҳам сукут сақлаганда тилга киради...». Тош ҳайкалтарошлигига бағишлаб қўҳна Бухорода ўтказилган халқаро симпозиум Гоголнинг ана шу ҳикматли сўзлари билан якунланди. Анжуманни СССР ва Ўзбекистон ССР Рассомлар уюшмалари, Бухоро шаҳар ижроия комитети уюштирди.

Қўҳна ёдгорликларга бой ўлка меҳмонларнинг сахийлик билан қилган туҳфалари — қимматбаҳо Нурота мармаридан ишланган бадиий композицияларни миннатдорчилик билан қабул қилди. Тошда акс эттирилган ўзига хос достонлар: муқаддас туйғулар — муҳаббат, оналик, дўстлик, бахтни улуғловчи асарлар шаҳарга эсдалик учун қолдирилди. Бу одатдан ташқари дастхатлар Франция ҳайкалтарош усталари К. Жозефга, Р. Лоранга, венгриялик Б. Илдикога, россиялик И. Новиков ва Е. Лелеченколарга тегишлидир. Меҳмонлар билан бир қаторда ўзбекистонликлар гуруҳи ҳам ишлади. Булар тошкентлик Т. Тожихўжаев, Н. Карлихонов, С. Шарипов, М. Гасимов, бухоролик К. Норхўрозов, Ҳ. Зоиров, У. Ўроқовлардир. Ҳайкалларнинг бир қисми кўҳна шаҳар кўчалари ва майдонлари ҳуснига ҳусн қўшади. Қолганлари эса ҳиндистонлик қурувчилар бунёд этаётган кўп қаватли меҳмонхона ансамблига киради. Дарвоқе, Ҳиндистоннинг «ТАТА» фирмаси тугалланган симпозиумнинг мутасаддиси бўлди.

— Икки ой сезилмай ўтиб кетди ва бу вақт мусаввирларнинг Бухоро марказини реконструкция қилишга ҳисса қўшиш учун жўшқин истаги билан тўла бўлди, — дейди шаҳар бош меъморининг ўринбосари, ишлар раҳбари Р. Ҳикматов. — Бу турли рассомчилик мактаблари усталарининг биргаликдаги ижодий жараёни бўлди. У ўзаро ижодий бойитиш ва мулоқот қувончини олиб келди.

ОТАЛИҚ ТАШКИЛОТЛАР ЁРДАМИ

Ширин шаҳри мактаблари ҳузуридаги болалар соғломлаштириш майдончалари 500 кичкинтойни, яъни ўтган йиллардагига нисбатан юз нафар кўп болани қабул қилди. Бунда мавсумга тайёргарлик кўришда фаол иштирок этган оталиқ ташкилотлар ёрдам берди. СССР 50 йиллиги номли Сирдарё регионал электр станциясининг ҳамда 67-моторсозлик отряди жамоалари лагерь учун ажратилган биноларни ўз кучлари билан таъмирладилар, қўшимча қурилмалар сотиб олиш учун маблағ ажратдилар.

(ЎзТАГ).

Хориждан хабарлар

⊙ ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Жорж Буш космик фазони тадқиқ этиш миллий бошқармаси (НАСА) фаолиятини текшириш учун мустақил мутахассислардан иборат махсус комиссия тузиш имкониятини ўрганиб чиқмоқда. ЮПИ ахборот агентлигининг хабар қилишича, Вашингтон маъмурияти вакиллари бундай комиссия тузиш заруратини кейинги ойларда НАСА бир қанча катта муваффақиятсизликларга учрагани билан изоҳламоқдалар.

Ўтган ойда космик идора орбитага чиқарилган 1,5 миллиард доллар турадиган «Хаббл» космик телескопи «шапкўр» эканини ва унинг асосий кўзгусини тайёрлашда арзимас хатога йўл қўйилгани туфайли ўз вазифасини бажара олмаслигини тан олди. Ёқилғи системасидан портлаши мумкин бўлган водород оқиб кетганлиги муносабати билан бир йўла иккита кўп марта фойдаланиладиган космик кема учириш майдончаларидан қайтарилган эди. Инженерлар ёқилғи оқиб кетган жойни ҳалигача аниқ белгилай олишмаяпти, натижада «Шаттл»ларни учириш режаси бу йили амалда барбод бўлди.

⊙ ИСКАНДАРИЯ. Миср ва Сурия президентлари Искандарияда музокараларнинг учинчи босқичини ўтказдилар. Ҳусни Муборак билан Ҳафиз Асад икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни мустаҳкамлаш йўлларини, Фаластин муаммосини ҳамда яҳудийларнинг оммавий равишда Исроилга кўчиб бориши масаласини муҳокама қилдилар.

Икки давлат раҳбарлари Сурия билан Ироқ ўртасидаги можаро, Фаластин Озодлик Ташкилоти билан Сурия ўртасидаги қарама-қаршиликлар каби масалаларга, шунингдек Эрон билан Ироқ ўртасида уруш бўлганида Эронда асирликда қолган Миср фуқароларини озод қилиш имкониятларига эътиборни қаратдилар, деб хабар қилди Сурия расмий вакили.

⊙ ДАМАШҚ. Бугун Исроилда жума куни йўқолган ҳарбий самолётни ва унинг учувчисини излаш давом эттирилди. Воқеа хусусида бир кеча-кундуздан кейин эълон қилинган расмий фаразга кўра, ҳарбий ҳаво кучларининг исми аниқ айтилмаган запасдаги 33 ёшли капитани ҳодиса юз берган куни ўз ҳарбий бурчини адо этиб, осмонда соқчилик қилиш тўғрисида буйруқ берилишини кутаётган эди. Тегишли кўрсатма олмаганидан кейин у машинада рухсатсиз осмонга кўтарилиб, номаълум йўналишда учиб кетган.

Ғарбий Германияда ишлаб чиқарилган икки моторли чоғроқ Дорнер-28 самолёти Исроил бутун тарихида миллий ҳарбий-ҳаво кучларидаги дастлабки шундай йўқотиш бўлди. Миллий ҳарбий-ҳаво кучлари қўмондонлиги ҳозир самолёт денгизга қулаб тушган ва чўкиб кетган деб тахмин қилмоқда.

⊙ ИСЛОМОБОД. Покистон жанубидаги Синд вилоятида якшанба куни бир неча марта кучли портлаш бўлди. Вилоятдаги энг катта шаҳар бўлган Ҳайдарободнинг савдо марказида бешта бомба ўрнатилган экан. Уларнинг барчаси кундузги энг гавжум соатларда портлади ва бунинг натижасида, ахборот агентликларининг хабар қилишича, 25 киши ҳалок бўлди ҳамда юздан зиёд одам турли даражада жароҳатланди. Полиция вакилларининг таъкидлашича, мазкур қўпорувчилик ҳаракатини ким қилганлиги ҳозирча номаълум. Синдда вилоятнинг туб аҳолиси бўлган синдхлар билан Ҳиндистондан кўчиб келган муҳожирлар ўртасида бир неча йилдан буён давом этаётган миллий можарода қарама-қарши курашаётган томонлардан бири портловчи қурилмаларни ўрнатган, деган тахминлар билдирилмоқда.

Ўша куни кейинроқ Ҳайдарободдан Лахорга кетаётган пассажир поезди вагонларидан бирида кучли бомба портлади. Дастлабки маълумотларга қараганда, 12 киши ҳалок бўлган, 25 киши яраланган.

⊙ АДДИС-АБЕБА. Университетда олинган билимлар Эфиопия олдида турган мураккаб ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий муаммоларни ҳал этиш йўлида қўлланилганидагина наф келтиради. Жумҳурият вице-президенти Фиссеха Деста пойтахт университети битирувчилари ҳузурида сўзга чиқиб, шундай деб уқтирди. Шу куни 2808 нафар студент олий ўқув юртини тамомлаганлиги ҳақида диплом олди.

Кейинги йилларда Эфиопиянинг қолоқлигини тугатишда муваффақиятларга эришилганига қарамай, бу соҳадаги ривожланиш давлат яхлитлигига путур етказишга уринаётган душманлар вужудга келтираётган қийинчиликлар туфайли ҳануз кўнгилдагидек эмас, деб таъкидлади вице-президент. Мамлакатдаги ҳозирги ташвишли вазият оппозицион гуруҳлар фаолияти натижасидир. Улар Эфиопиянинг ривожланишига тўсқинлик қилибгина қолмай, шу билан бирга унинг яхлитлигига жиддий хавф солишмоқда. Ажрамачи тузилмалар айни вақтда руҳий урушни бошлаб юбордилар. Вужудга келган вазият жумҳурият олдида турган муаммоларни бартараф этиш учун барча фуқароларнинг куч-ғайратларини талаб қилмоқда. Шунинг учун ҳам Эфиопия ёш мутахассислардан жамиятни ривожлантиришга, тинчликка ва тараққиётга катта ҳисса қўшишларини кутмоқда, деб таъкидлади Фиссеха Деста.

(ТАСС).

Бир-бирига сув томчиларидек ўхшаб кетадиган мана бу уч опа-сингил — София, Мария ва Лидия Лейпциг университетининг гинекология шифохонасида дунёга келишди. Мазкур тиббиёт муассасаси ўзига хос бўлиб, муддатидан олдин туғилган болаларни қабул қилиб олишга ихтисослашган. Эгизак фарзанд кўриши кутилаётган оналар ҳомиланинг 26-ҳафтасидан бошлаб, парваришлаш ва кузатиш учун шу ерга ётқизилади.

АДН — ТАСС сурати.

ХАЛҚ МУЛКИ

Муштарийларимиздан халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қошида ташкил этилган Атамалар комиссияси фаолияти ҳақида ахборот ва маълумотлар сўраб ёзилган мактублар, оғзаки илтимосларни инобатга олиб, рўзномамизда мазкур комиссия фаолиятини ёритувчи суҳбат ташкил этишни лозим топдик. Жамоатчи мухбиримиз халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари, шаҳар Атамалар комиссиясининг раиси К. Р. РАСУЛОВ билан суҳбатлашди.

— Карим Расулович, ном бериш, қайта номлаш бўйича ҳозирги кунгача шаҳримизда қандай ўзгаришлар бўлди ва янги номларнинг таркибий бўлинишлари ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Атамалар комиссияси бир ярим йиллик фаолияти натижасида 260 та кўча, мавзе, маҳалла, корхона, ташкилотлар номини ўзгартирди, баъзи номсизларига ном берди. Шу жумладан 12 та тарихий жой атамаси ва 49 та тарихий шахслар исмлари тикланди. «Високовольт» массиви «Яланғоч» даҳаси номи билан тикланди. «Москва» меҳмонхонаси жойлашган ўрнига кўра «Чорсу» тарихий номи берилди. «Санъат саройи» Алишер Навоий номли санъат саройи деб қайта номланди.

Тошкент вилояти Калинин райони ҳудудидан Тошкент шаҳрига ўтган ерларда қурилган турар жойлар номаълум сабабларга кўра «Калинин массиви» деб номланиб қолган эди. Аҳоли талабига кўра массивнинг Янги ТошМИ клиникасига яқин жойлашганлиги инобатга олиниб, тиб олими Абу Али ибн Сино номи берилди.

«Ясний» массиви аҳлининг сўровига биноан атоқли саркарда, тарихий шахс шарафига Ҳумоюн мавзеси деб ўзгартирилди. (Ҳумоюн — Бобурнинг ўғли, «Ҳумоюннома» тарихий асарининг қаҳрамони). Солнечний массиви эса, Аҳмад Югнакий мавзеси деб номланди.

Шаҳримиздаги маданият ва истироҳат боғларида ўзбек алломалари номлари деярли учрамаслиги ҳақида шаҳар меҳнаткашларидан кўплаб эътирозли мактублар олинган эди. Шунингдек, бу ҳақда жумҳурият матбуотида, радио, ойнаи жаҳонда қатор танқидий чиқишлар бўлган. Комиссиямиз шаҳар меҳнаткашларининг эътирозларини тўғри деб топди.

Киров номи билан боғлиқ майдон, кўча, район, мактаб, ёдгорлик мавжудлиги ҳисобга олиниб, Киров номли маданият ва истироҳат боғига Заҳириддин Муҳаммад Бобур номи берилди. Тошкент дарвозаси ҳисобланмиш қўнимгоҳдан бошланувчи Б. Хмельницкий кўчасининг Ш. Руставели кўчасигача бўлган қисмига ҳам Бобур номи берилди.

Шунингдек, шаҳримизда комсомол номи билан боғлиқ қатор жуғрофий-ҳудудий ўринлар мавжуд: кинотеатр, мактаб, нашриёт, метро бекати, кўча. Шу жой номлари ва шаҳримиздаги марказий маданият ва истироҳат боғи Ленин комсомоли номи билан аталиши ҳисобга олиниб, Ўзбекистон ЛКСМ 40 йиллиги номли истироҳат боғи энди шарқ мутафаккири Муҳаммад Тарағай Улуғбек номи билан аталади, яъни «Улуғбек номли маданият ва истироҳат боғи». Ал-Хоразмий, Қозизода Румий, Шарафуддин Илоқий, Шоҳаким Тошкандий, Исмоил Шоший, Аҳмад Яссавий, Темур Малик, Закария Розий каби тарихий шахслар, олим, шоир ва саркардалар номлари ҳам меҳнаткашлар тавсиясига кўра шаҳримиз кўчаларига, мактабларга, мавзеларга берилди.

Истибдод йиллари қурбонлари Мирали Миркаримов, Чўлпон, Фитрат, Усмон Носир хотиралари ҳам абадийлаштирилди.

Мирали Миркаримов номи Киров районидаги «Башкирская» кўчасига, Чўлпон номи Ҳамза районидаги «Учительская» кўчасига ва 258-мактабга, Усмон Носир номи 241-мактаб ва Тошкент полиграфия техникумига берилди. Абдурауф Фитрат номи эса Ленин районидаги «Новий путь» кўчасига берилди.

Шунингдек, совет даврининг атоқли кишилари, фан, санъат намояндалари номлари ҳам кўчаларга, мактабларга берилди. Академиклардан Ғани Мавлонов, Саъди Сирожиддинов, Марат Нурмуҳамедов, Аҳрор Музаффаров, Яҳё Ғуломов, Содиқ Азимов номлари, санъаткорлардан Шукур Бурҳонов, Аброр Ҳидоятов, Ҳамза Умаров, Миршоҳид Мироқилов, Амин Турдиев, Соиб Хўжаев, давлат арбобларидан Аъзам Хўжаев, Жаҳон Обидова, Асадулла Хўжаев номлари Тошкент кўчаларига, мактабларга берилди.

— Комиссиянинг эндиги режалари ва муаммолар ҳақида ҳам гапириб берсангиз.

— Ёдингизда бўлса, шу йил «Тошкент оқшоми»нинг 16, 19, 20 февраль сонларида ҳеч бир маъно касб этмайдиган номдаги 300 га яқин кўчалар рўйхати эълон қилинган эди. Комиссиямиз йил охиригача ўша рўйхатдаги барча кўчаларни халқимиз дилига, дидига мос келувчи номлар билан қайта номлашни режалаштирган ва бу иш босқичма-босқич амалга оширилмоқда.

Муаммо ҳақида эса, айтиш мумкинки, шаҳарда икки миллиондан ортиқ аҳоли яшайди. Биз олиб бораётган ишлар ҳамшаҳарларимизнинг ҳаммасига манзур бўлаяпти, деб айта олмаймиз. Ишимизга тўғри баҳо бера олмаётган айрим ўртоқларнинг, ишимиз моҳиятини тўла тушуниб етмаган баъзи кишиларнинг хатти-ҳаракатлари биз учун асосий муаммо бўлиб турибди. Масалан, Тошкент шаҳар қўмитаси ва Атамалар комиссиясининг олиб бораётган ишларини ўрганмай туриб, бўлаётган ўзгаришлардан деярли бехабар ҳолда айрим матбуот саҳифаларида айнан жой номлари ҳақида фикр юритилган мақолалар эълон қилинмоқда.

Мисол тариқасида филология фанлари номзоди С. Қораевнинг шу мавзудаги бир неча мақоласини, «Муштум» мажалласида чоп этилган Мақсуд Бекжоннинг «Сўз ҳурмати» мақоласини келтириш мумкин. Ушбу мақолалар муаллифлари бизнинг ишимиздан буткул бехабар бўла туриб, ўз фикрларини танқидий баён қилганлар. Айрим ҳамшаҳарларимиз биз олиб бораётган ишларнинг моҳиятини тушуниб етмай, буни бошқа миллатни камситиш деб қарамоқдалар.

«Москва» меҳмонхонасига «Чорсу» тарихий номи берилиши, «Северо-Восток» массиви Феруза мавзеси деб шарқона ном олиши, «Ивановолик тўқимачилар» массиви тарихий «Қушбеги» деб қайта тикланиши айрим ҳамшаҳарларимизга ёқмаяпти. Бу ҳақда раҳбар органларга, иттифоқ миқёсидаги рўзномаларга шикоятлар, мақолалар ёзилмоқда. Масалан, Ленин райони, Саперлар кўчасида яшовчи уруш ветерани Дядиченко, заҳирадаги байналмилал-жангчилар жумҳурият кенгаши назорат комиссиясининг раиси И. Ишченко, «Узбектекстильмаш» бирлашмаси ишчиси, партия ва меҳнат ветерани А. Пак шулар жумласидан бўлиб, улар Иттифоқ миқёсида чоп этиладиган «Рабочая трибуна», «Ветеран» каби рўзномаларда «Не допустить надругательства», «На каком языке говорят в нашем обшем доме?» каби қатор мақолалар эълон қилдирдилар. Бу мақолаларда нафақат бизнинг ишимизга, балки халқимизга, «ЎзССРнинг Давлат тили ҳақидаги Қонуни»га қарши фикрлар баён қилинган. Бундай ҳолатлар бизни чалғита олмайди, аммо бу каби ноўрин шикояту мақолаларга жавоб тайёрлаш билан биз анчагина вақтни сарф қилаётирмиз. Ваҳоланки, вақт — тенги йўқ бойлик! Қолаверса, биз ҳар бир номни халқимиз билан маслаҳатлашиб, қайта-қайта муҳокама қилиб, кейин ўзгартирмоқдамиз. «ЎзССРнинг Давлат тили ҳақида Қонуни»нинг 24-моддаси бизнинг асосий дастуримиз, халқ талаби ва тавсияси эса, бизнинг асосий суянчимиздир. Давлат тили ҳақидаги Қонуннинг 24-моддасида шундай ёзилган:

«Ўзбекистон ССРдаги шаҳарлар, қишлоқлар, районлар, кўчалар, бекатлар, тарихий обидалар ва бошқа жуғрофий-ҳудудий ўринларнинг номлари миллий шаклда берилади ва ягона давлат тилида ёзилади...

Тарихий жой номлари ва исмлари халқ мулки ҳисобланади ва давлат томонидан муҳофаза қилинади».

Биз олиб бораётган ишларни бошқа миллатни камситиш деб ҳисоблаётган айрим кимсалар юқоридаги қайдномани ўқиб кўрсалар ёки ҳеч бўлмаганда шаҳар ижроия қўмитаси ҳамда Атамалар комиссияси номига келаётган юзлаб имзолар қўйилиб, ташаккур билдирувчи сўзлар ёзилган даста-даста мактубларни ўқиб кўрсалар, менимча, бошқача йўл тутган бўлур эдилар. Шу ўринда комиссиямиз турли миллат вакилларидан ташкил топганлигини эслатиб ўтмоқчиман.

Кўпчилик фикридан кўра ўз фикрини ҳақ деб билувчи айрим одамларни учратганимда Н. А. Островскийнинг қуйидаги гаплари эсимга тушади: «Киши қанчалик истеъдодли бўлмасин, барибир жамоа ҳамиша донороқ ва қудратлироқдир».

— Комиссиянинг вазифаларидан бири «ЎзССРнинг давлат тили ҳақида Қонуни»нинг 22 ва 24-моддалари бажарилиши юзасидан шаҳардаги ташкилотлар олиб бораётган ишларни назорат қилиш эканлигини айтдингиз. Бу борада қандай ишлар қилинмоқда?

— Мен юқорида жумҳурият давлат тили ҳақидаги Қонуннинг 24-моддасини алоҳида таъкидлаб ўтгандим. 24-моддага асосан Қонун қабул қилинган кун (21.X.89 йил)дан то шу кунгача 847 та кўча, 6 та мавзе номларининг кўрсаткичлари миллий шаклда берилиб, ягона давлат тилида ёзилди. Ҳозиргача жами 12080 та кўрсаткич ўрнатилди. Йил охиригача 1400 та кўча ва мавзе бўйича 25000 кўрсаткич ўрнатилади.

Трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси, шаҳар аҳолисига пассажир транспорти хизматини кўрсатувчи бошқарма, шунингдек, савдо, умумий овқатланиш, китоб савдоси, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, деҳқон бозорлари бошқармалари бошлиқларига, Давлат автоинспекцияси раҳбарига Давлат тили ҳақидаги Қонуннинг 24-моддаси бажарилиши юзасидан расман кўрсатма берилди ва уларнинг фаолиятлари назоратга олинди. Бу борадаги сусткашликлар учун Тошкент шаҳар аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси бошлиғи А. Азимов, шаҳар китоб савдоси идораси раҳбари Т. Виселкова огоҳлантирилдилар. Уларга шу йилнинг октябрь ойигача Қонуннинг мазкур 24-моддаси бўйича қатор ишларни амалга ошириш алоҳида таъкидланди.

Шунингдек, Қонуннинг 22-моддасида: «Эълонлар, лавҳалар, нархномалар Давлат тилида ёзилади ва миллатлараро восита тилида таржимаси ҳам такрорланади» дейилган.

Атамалар комиссияси ушбу модда бажарилиши юзасидан шаҳардаги ташкилотлар фаолиятини ҳам назорат қилмоқда. Ўзбекистон телевидениеси, матбуот ходимлари билан биргаликда йил бошидан бери 4 маротаба рейд ташкил қилинди. Комиссия фаолияти ҳақида аҳоли доимий равишда хабардор қилиб турилибди.

— Комиссия таркибида ўзгариш бўлиши ҳақида айрим мулоҳазалар мавжуд эди. Шу ҳақда ҳам тўхталиб ўтсангиз.

— Тўғри, бизга комиссиянинг айрим аъзолари у ёки бу важдан комиссия фаолиятида қатнаша олмасликларини билдирган эдилар. Биз бу масалани кўриб чиқдик, илтимосларини инобатга олдик, шу билан бирга янги таклиф қилинган ўртоқларнинг розиликларига кўра комиссияга қабул қилдик. Унинг таркибида турли соҳа мутахассислари бор. Профессорлардан Қ. Фозилхўжаев, Й. Қўчқортоев, Ғ. Рашидов, уруш ва партия кексаларидан Т. Содиқов, А. Саркисян, ёзувчи Дадахон Нурий, корейс миллий маданияти марказининг раиси, профессор А. Хан, уйғур миллий маданияти марказининг раиси Ҳ. Худойбердиев, жумҳурият миқёсидаги пенсионер М. Зокиров ва бошқалар шулар жумласидандир.

— Карим Расулович, суҳбатимиз сўнггида ном бериш, қайта номлаш ишлари қай тартибда амалга оширилиши ҳақида ҳам қисқача сўзлаб берсангиз.

— Ном бериш ва қайта номлаш жамоатчилик ташкилотлари тавсияномалари бўйича район Советлари ижроқўмлари йиғинларида кўриб чиқилади. Номи тавсия қилинаётган шахснинг халқ ва партия олдидаги хизматлари ҳамда меҳнат фаолияти чуқур ўрганилиб, таклиф лойиҳаси тавсиянома билан бирга Тошкент шаҳар Совет ижроқўмининг Атамалар комиссиясига тақдим қилинади.

Тошкент шаҳар Совети ижроқўми Атамалар комиссиясига тақдим этиладиган ҳужжатлар:

— жамоатчилик тавсияномаси:

— архив маълумотлари:

— район Совети ижроқўмининг номи ўзгартириладиган кўча аҳолиси, ташкилот билан келишилган ҳолдаги тавсияномаси:

— кўчанинг шу кўчада жойлашган катта корхоналар, муассасалар ўлчамлари қайд этилган хомаки чизмаси.

Суҳбатни С. МУРОДОВ ёзиб олди.

Тил ҳақидаги Қонун—амалда

АНТИҚА НОМЛАРУ ҒАЙРИ-ТАБИИЙ ЁЗУВЛАР

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Атамалар комиссияси, Ўзбекистон телевидениеси ва «Тошкент оқшоми» рўзномасининг қўшма рейди

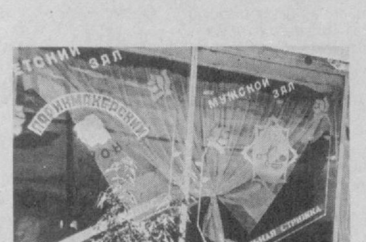

ШАҲАРДА нима кўп, тариқдек сочилган кўча, кўчачалар кўп. Номларини эса қўяверасиз. Масалан, бир кўчанинг номи Питомная. Бу ном қачон қўйилган, нима учун Питомная деб аталади, давр талабига кўра ўзгартириш керакми ёки йўқми, ҳеч кимнинг иши йўқ, парвойи палак. Ана шундай лоқайдлик шаҳар даҳаларини, мавзеларини, шоҳкўча, кўчаларини, қўйингчи барча идора, ташкилот, дўконлару ва жамоат жойларини номлашда пароканадаликка, ўзибўларчиликка, олиб келди. Замон ўзгариб замонга боққанимизда юзлардан, кўзлардан пардалар кўтарилиб, юқоридаги нуқсон ва қусурлар яққол кўзга ташланиб қоляпти. Гарчи улар майда икир-чикирлардек туюлса-да, аслида уларнинг замирида катта маъно ётибди. Ўзбек тилига давлат тили мақоми берилди. Қонуннинг айрим бандлари амалга кўчиб нишоналар беряпти. Хайрли ишлар бор. Бироқ, буларнинг ҳаммаси янгиланиш даврига нисбатан дарёдан бир томчи, холос.

Хусусан, «Ўзбекистон ССРнинг давлат тили ҳақидаги Қонуни»нинг 24-моддасида: «Ўзбекистон ССРдаги шаҳарлар, қишлоқлар, кўчалар, бекатлар, тарихий обидалар ва бошқа жўғрофий-ҳудудий ўринларнинг номлари миллий шаклда берилади ва давлат тилида ёзилади», дейилган. 28-моддада эса тил ҳақидаги Қонуннинг бажарилиши юзасидан ҳар бир раҳбар ўз қўл остидаги ташкилот учун шахсан жавобгар эканлиги қайд этилган. Хўш, ана шу моддалар амалда қандай бажарилаяпти?

Афсуски, бу борада ҳали қувонарли гап айтиш қийин. Шаҳарнинг энг сергавжум катта шоҳкўчаларидан бири — Шота Руставели кўчасини бошидан охиригача пиёда кезиб чиққанимизда бу фикримиз нечоғлик тўғри эканлигига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Ана шу номлару ғайри-табиий ёзувлар. Уларни кўриб ўзингизни Тошкентда юрганингизга шубҳа ҳам қиласиз.

Мазкур кўчада пештоқига катта ҳарфлар билан «Академкнига» деб ёзилган китоблар дўконига кирдик. Лекин дўконнинг бирор бир ерида ўзбекча ёзувни учрата олмадик. Давлат тили ҳақидаги Қонундан гап очганимизда сотувчи А. Имангулова пинагини бузмай: «—Биз Москвадаги ташкилотнинг филиалимиз. Бу Қонуннинг бизга дахли йўқ», дея хотиржам жавоб беради. Қолган саволларимизга эса фақат Тошкентдаги «Академкнига»лар бошлиғи Вицковская жавоб бера олиши мумкинлигини билдирди. Шу ерда ҳақли бир савол туғилади: дўкон Тошкент ҳудудида жойлашган бўлса, сотувчилар Тошкентнинг ҳавосидан нафас олишаётган бўлишса, нега энди Тошкент китоб савдоси идорасига эмас, Москвадаги ташкилотга бўйсуниши керак?

Сал нари юрсангиз қоқ пешонасига йирик ҳарфлар билан «Парикмахерская» деб ёзиб қўйилган жойга дуч келасиз.

— Нега пештоқдаги ёзувларни Қонунга биноан қайд эттирмагансизлар? — сўрадик 65-сартарошхона мудири Э. Шимоновдан. У ҳам тўлиб турган эканми, юрагидаги дардини тўкиб солди:

— Мен бу ҳақда юқоридагиларга икки марта айтдим. Аммо натижа бўлмади.

Шота Руставели кўчасида бундай пала-партиш ёзувларга кўп марта дуч келасиз.

Ҳурматли муштарийларимиз ҳам шаҳар кўчаларида қуйидагича ёзувни кўп кузатганлар: «Юридическая консультация». Бай-бай, ичкарига кирсангиз Фрунзе районига қарашли бу маслаҳатхонада битта эмас, ҳатто яримта ҳам ўзбекча ёзувни учратмайсиз. 14 лавҳанинг ҳаммаси, бино пештоқидаги қўшалоқ кўрсаткич рус тилида ёзилган.

Яна бир лавҳа: «Дом бракосочетания». Шаҳар кўчаларининг ҳар ер-ҳар ерида ана шундай жойларга дуч келасиз. Бу ҳақда биз шаҳар адлия бошқармасига мурожаат қилганимизда у ердагилар фақат бу масалани адлия вазирлиги ҳал этади деб айтишди. Хўш, пастдагилар қачонгача буйруқ кутишади? Ана шу «Парикмахерская» деган ёзувни «Сартарошхона» деган сўзга айлантириб қўйиш наҳотки кишидан от билан туя талаб қилса? Энди мантиққа қаранг. Қонуншуносларнинг ўзлари қонундан четлашмаяптимикан? Бу саволга адлия вазирлиги жавоб берса ажаб эмас.

Рейдимиз давомида жой номлари ўзбекча—русча қилиб ёзиб қўйилган кўплаб биноларга дуч келдик. Масалан, «Пойафзал — Обувь», «Нон — Хлеб», «Озиқ-овқатлар — Продукти», «Кафе — Кафеси», «Кафетерий — Қаҳвахона» ва ҳоказо. Бундай ёзувларни ҳар қадамда учратасиз. «Ташкнига», «Техническая книга», «Обувь», «Ремонт обуви», «Обмен часов», «Союзпечать», «Салон нежность», «Киоска», «Экспресс», «Ательемод», «Продукти», «Фотосалон», «Овошчи и фрукти». Бу рўйхатни яна истаганча давом эттириш мумкин. Буларнинг ҳаммаси биргина Шота Руставели кўчасининг ўзида жойлашган. Бошқа кўчалар-чи? Уларда ҳам шу аҳвол. Ана шу ташкилотларнинг барча раҳбарларига учрашганимизда, уларнинг ҳаммаси битта сўзни қайтаришди: «Юқоридан буйруқ бўлмаган». Ие, қизиқ, қачонгача буйруқ кутиш керак? Ахир бу давр талаби, замон талаби, қонун талаби. Кўрсатма кутиб ишлашга одатланганлар қачон ўз ишларини қайта қурадилар? Умуман, шаҳар савдо Бош бошқармаси, умумий овқатланиш Бош бошқармаси, маиший хизмат кўрсатиш бошқармасига қарашли идора ва ташкилотлар, савдо дўконлари, овқатланиш шохобчалари тезда ўз биноларининг пештоқларидаги ёзувларни тўғрилаб қўйсалар фойдадан ҳоли бўлмас эди.

Низомиддин Мир Алишер Навоийнинг шундай байтлари бор:

Меҳр кўп кўргуздим,
аммо меҳрибоне топмадим,

Тил тўғрисидаги Қонун ҳам шунга ўхшаб кетяпти. Жумҳуриятимиз олий кенгаши меҳр кўргизиб, тилимиз равнақи учун Қонун қабул қилди. Афсуски, бу меҳрга жавобан, меҳрга ташна халққа нисбатан меҳрибонларнинг топилиши қийин бўлмоқда.

РЕЙД БРИГАДАСИ АЪЗОЛАРИ.

СУРАТЛАРДА: Шота Руставели кўчасидаги идора, ташкилот ва дўконларнинг пештоқларидаги антиқа номлар.

Х. Мирзакаримов суратлари.

Бу ҳақдаги кўрсатувни сиз Ўзбекистон телевидениесининг Тошкент шаҳри ва вилояти учун кўрсатувлар программаси орқали эртага кеч соат 19.45 да кўришингиз мумкин.

НИКОЛАЕВ шаҳридаги «Эвис» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси Украинанинг энг йирик енгил саноат корхоналаридан биридир. Шу ерда эркаклар ва хотин-қизларнинг пальтолари, спорт кийимлари, эркакларнинг костюм-шимлари, кўйлаклари, хотин-қизларнинг кўйлаклари тикилади. Фабрика цехлари замонавий совет ва хорижий ускуналар билан жиҳозланган. Корхона маҳсулотларини СССРда ҳам, чет мамлакатларда ҳам севиб харид қилишади.

СУРАТДА: ёшлар учун мўлжалланган либослар.

Б. Кавашкин (ТАСС) сурати.

КАЛИНИН ВИЛОЯТИ. «Ватан фаровонлиги ва гуллаб-яшнаши учун бошдан кечирилган кулфатлар нақадар катта бўлмасин, барчаси унга хизмат қилиш бахти билан оқланиб кетади» — бу сўзлар ажойиб созанда, рус чолғу асбобларининг чинакам беқиёс имкониятларини кашф этган В. В. Андреевга мансубдир. У Тверь губерниясидаги Бежецке шаҳрида савдогар оиласида туғилган эди.

Василий Васильевич инқилобни чин қалбдан қабул қилди. 1917 йилнинг ноябридаёқ у Петроград меҳнаткашлари учун биринчи концерт берди.

Унинг ватанида — Бежецке шаҳрида ташкил этилган музей экспозициялари В. В. Андреевнинг ҳаёти ва ижоди ҳақида ҳикоя қилади.

СУРАТДА: В. В. Андреев музейида.

А. Овчинников (ТАСС) сурати.

КЕМЕРОВО. Прокопьевскда халқ депутатлари шаҳар Совети ҳузурида қайта қуриш томонида турган барча ижтимоий-сиёсий кучларни бирлаштирган мувофиқлаштирувчи кенгаш иш бошлади. Депутатлар, ишчилар ҳаракати ва ветеранларнинг, партия, касаба уюшмалари, комсомол ва бошқа ташкилотларнинг вакиллари кирган мазкур уюшманинг мақсади шахтерлар ва бутун аҳолининг долзарб муаммоларини ҳал этишдан иборат. Энг аввало ўтган йилги иш ташлашдан сўнг ҳукумат комиссияси билан ишчи комитети ижтимоий-маданий-маиший иншоотлар қурилиши тўғрисида имзолаган ҳужжат қандай бажарилаётганлигига катта эътибор берилади.

КАМАЕВО (МОРДОВА АССР). Эндиликда ушбу қишлоқ аҳолисининг полизларини парваришлашга, юк ташишга ва бошқа хўжалик ишларини бажаришга тааллуқли хизматлар учун талабномаларни қишлоқ Совети берадиган бўлди. Қишлоқдаги маҳаллий муассасалар бюджетлари билан колхоз маблағлари бир ерга жамланганлиги туфайли ижтимоий йўналишда жамоатчилик асосидаги маблағ тўплаш-сарфлаш жамғармаси тузилди. Ҳудди шу нарса қишлоқ аҳолисига хизмат турларини кўпайтиришга имкон берди.

КЕРКИ (Туркманистон ССР). Туркманистоннинг Керки шаҳрида район кутубхонасининг бўлими очилди. Унинг асосий китоб жамғармасини ўзбек тилидаги китоблар, қардош жумҳурият ёзувчиларининг асарлари ташкил этди. Тошкент вилоят кутубхонаси юзлаб номдаги китобларни ана шу бўлимга совға қилди, бўлим Тошкент вилоят кутубхонаси билан ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузган. Аҳолисининг 40 фоизга яқини ўзбеклар бўлган Керки шаҳрида ўзбек тилида таълим берадиган ўрта мактаб ишлаб турибди. Бошқа мактаблар ва болалар боғчаларида ўзбек синфлари ва бўлимлари ташкил этилган.

(ТАСС).

МЕРОСИМИЗНИ ЎРГАНИШ УЧУН

ҚАДИМИЙ Шаҳрисабз тарихий меъморчилик обидаларига бой воҳа ҳисобланади. Ана шу бой маданий меросни атрофлича ўрганиш йўлида жиддий изланишлар олиб борилмоқда.

Бундай хайрли ишда Тошкент Давлат дорилфунуни олимларининг ҳам ҳиссалари бор, албатта. Олий ўқув юрти тарих факультетининг археология кафедраси толиби илмларидан иборат илмий экспедиция ҳам бу ерда самарали текширишларни амалга оширмоқдалар.

Мана бир неча йиллдирки, улар Шаҳрисабз остидаги қадимий ёдгорликларни ўрганиб, тарихий аҳамиятга эга бўлган қатор археологик топилмаларни қўлга киритдилар.

Яқинда толиби илмларнинг навбатдаги археологик мавсуми бошланди. Бу илмий-амалий тадбирга ҳам пухта тараддуд кўрилди. Бу сафар мазкур Шарқнинг маданий марказида Навоий, Жомий, Улуғбек каби улуғ зотлар қадами етган жойларни ўрганиш, янги археологик қазилмалар олиб боришни ёш тадқиқотчилар асосий мақсад қилиб қўйдилар.

С. ОДИЛОВА.

ҲАМКОРЛИК ШАРТНОМАСИ АСОСИДА

БУГУНГИ кунда Ўзбекистон тарих ва маданият ёдгорликларини муҳофаза қилиш жумҳурият жамияти йирик саноат корхоналари билан ҳамкорлик шартномаларини тузиб, тарғибот ишларини кучайтириш тадбирларини кўрмоқда. Бундай яқин алоқа «Средазэлектроаппарат» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси билан ҳам йўлга қўйилди.

Имзоланган ўзаро битимга мувофиқ ҳар икки томон зарур тадбирларни кўрмоқда. Маданий тадбирларни амалга ошириш учун бирлашма етарли миқдорда маблағ ажратишни ўз зиммасига олди.

Жамият йўли билан эса корхона электроаппаратчиларига ҳар томонлама намунали маданий хизмат кўрсатилади. Шу мақсадда уюштириладиган турли суҳбат ва саёҳатлар мавзуи ишлаб чиқилди. Ўлкамизнинг ўтмиш маданияти ва тарихига бағишланган суҳбатлар мунтазам ўтказиб турилади. Шунингдек, жойларга қизиқарли саёҳатлар уюштирилади.

Бундай дастлабки тадбирлар жуда мазмунли бўлди. Қўҳна Самарқанд ва Панжикентга қилинган кўп кунлик саёҳатлар электроаппаратчиларда яхши таассурот қолдирди.

А. АЛИЕВ.

● МОСКВА. Пойтахт тартиб посбонлари қатор бўлинмаларининг ходимлари таниқли модельер В. Зайцев ишлаб чиққан янги либосни кийди. Янги кийим-кечак икки ой давомида давлат автомобиль инспекцияси-да ва Арбатдаги 5-милиция бўлимида синовдан ўтади.

СУРАТДА: соқчилар Арбат кўчасида.

А. Шогин (ТАСС) сурати.

Қонун кучи билан

Божхона — музейга

Жумҳурият божхонаси контрабанда ишлари юзасидан олиб борилган текширишлар натижасида мусодара қилинган санъат асарлари, антиқа ашёлар ва халқ ҳунармадчилиги буюмларини Тошкент музейларига берди. Хилма-хил жанрларда яратилгаан турли даврлардаги ва услублардаги 918 та экспонат музей ашёларига қўшилди. Мутахассисларнинг шунчаки ҳисоб-китобларига қараганда, мусодара қилинган нарсаларнинг умумий қиймати 120 минг сўмдан ортиб кетади.

Ўзбекистон халқлари тарихи музейига топширилган ашёлар рўйхати бир неча саҳифани эгаллади. Кузнецов, Гарднеров ва Дулевларнинг машҳур чиннилари, ўзбек халқ усталарининг буюмлари — XIX аср сўзаналари ва йўрмалари, Пётр ва Екатерина даврларида чиқарилган кумуш тангалар, ўтган асрда Туланинг машҳур заводларида ясалган қурол, диний ашёлар — буларнинг ҳаммасини мамлакатимиз ташқарисига олиб чиқиб кетишни мўлжаллаган эдилар.

— Ҳозир музейимиз ходимлари кутилмаганда совға қилинган тўрт юз йигирма тўртта буюмнинг ҳар бирини илмий таҳлил этиб, рўйхатга олиш билан шуғулланишмоқда, — дейди музейнинг бош хазиначиси К. Турсуналиев. — Биз уларни уч тоифага — этнография, нумизматика ва манзарали-амалий санъат ашёларига бўлдик. Тангалар, нишонлар, медалларнинг илмий баҳоси ва бадиий қийматини аниқлаш учун нумизматлар ва фалеристлар жамиятларидан мутахассислар таклиф этилади. Ҳамма нарса экспозициядан ўрин олади, музей таъмирлаб бўлингандан сўнг уларни томошабинлар ўз кўзлари билан кўришлари мумкин.

Бу нарсаларнинг энг кўп қисми Ўзбекистон Давлат санъат музейига берилди. Санъат музейининг экспозициялари божхонадан келаётган буюмлар ҳисобига муттасил тўлдирилмоқда.

Бироқ, антиқа буюмлар ва заргарлик санъати буюмларига берилган ашёлар бирмунча тушунмовчилик келтириб чиқарди. Амалда уларнинг ҳаммаси уй-рўзғор ашёлари: қошиқлар, вилкалар ва кумушдан ясалган шу сингари асбоблардир. Уларнинг кўпи совет даврида тайёрланган. Бу нарсалар бадиий қимматга эгами? — деган саволга чет элларга маданий қадриятларни олиб кетишни назорат қилиш ва уларни бадиий қимматини текшириш бўлими мутахассислар гуруҳининг бошлиғи К. Ф. Ткаченко жавоб берди:

— Ҳақиқатан ҳам бу нарсаларнинг кўпчилиги музей учун унча қимматли эмас. Бироқ, уларнинг ҳаммаси контрабанда йўли билан олиб кетишга уринилганлиги сабабли мусодара қилинган ва шу сабабдан сақлаб қўйиш учун топширилган. Хорижга кетаётган одамларда нимани олиб кетиш мумкин, нимани олиб кетиш мумкин эмаслиги хусусида кўпинча нотўғри тасаввур бўлади. Кумуш ҳам шу жумлага киради: машҳур усталар белгиси туширилган нарсаларни ёки бир нусхада тайёрланган ашёларнигина олиб кетиш мумкин эмас. Қолганларга эса солиқ солинади ва қонунда белгилаб қўйилган миқдорда олиб кетишга рухсат этилади.

Умуман жумҳуриятимизда ўзимизнинг антиқа буюмлар дўконимиз бўлганида, жумҳурият божхонасида контрабанда тўғрисидаги ишлар анча кам бўлур эди. Одамлар кўпинча қимматбаҳо нарсаларни қандай сотиш, ҳатто уларнинг нархини қандай белгилашни ҳам билмайдилар. Бизнинг гуруҳимиз жумҳурият Маданият вазирлигига мурожаат этиб, унинг олдига антиқа буюмлар дўконини очиш тўғрисидаги масалани қўйган эди. Лекин биз ундан ҳалигача жавоб олганимиз йўқ.

К. Ткаченко бошчилик қилаётган гуруҳ хорижга олиб чиқиб кетиш учун мўлжалланган нарсаларга мутахассислар баҳосини бериш билан шуғулланади. Бироқ, божхона контрабанда сифатида мусодара қилинадиган молларни ҳам тез-тез баҳолашга тўғри келади. Бутун Ўзбекистон бўйлаб — божхоналар Тошкентдан ташқари Жиззах ва Самарқандда, Бухоро ва Термизда ҳам бор — юришга тўғри келади. Агар мутахассислар гуруҳи бутун Ўрта Осиё минтақаси учун ягона эканлигини, бунинг устига Озарбайжонга ҳам хизмат қилишини айтадиган бўлсак, унинг иш кўламини тасаввур қилиш жуда қийин бўлиб қолади.

К. Ткаченко ўттиз йилдан бери мутахассис сифатида ишлайди. Санъатнинг турли соҳаларини ниҳоятда чуқур билиши ашёларнинг бадиий ва тарихий қимматини бехато аниқлашга ёрдам беради. Унинг билими ва тажрибаси туфайли халқ мулки бўлган нарсаларнинг катта қисми мамлакатимиз музейларидан ўрин эгаллаган.

П. БУРОВ,
ЎзТАГ мухбири.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Алоқа вазирлиги

ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

1990-1991 ўқув йилига

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

АВТОМАТ АЛОҚАСИ, КЎПКАНАЛЛИ ЭЛЕКТР АЛОҚАСИ, АЛОҚА ИНШООТЛАРИ УСКУНАЛАРИНИ МОНТАЖ ҚИЛИШ, КЎПКАНАЛЛИ УЗАТИШ СИСТЕМАЛАРИНИ ЛОЙИҲАЛАШ ВА ИШЛАТИШ ихтисослари билан, РАДИОАЛОҚА, РАДИОЭШИТТИРИШ ва ТЕЛЕВИДЕНИЕ.

Таълим кечки ва сиртқи факультетларда олиб борилади.

Кечки факультет автомат электр алоқаси ихтисоси бўйича муҳандисларни тайёрлайди.

Сиртқи факультет АВТОМАТ ЭЛЕКТР АЛОҚАСИ, КЎПКАНАЛЛИ ЭЛЕКТР АЛОҚАСИ, РАДИОАЛОҚА, РАДИОЭШИТТИРИШ ВА ТЕЛЕВИДЕНИЕ ихтисослари бўйича муҳандисларни тайёрлайди.

ЎҚИШ МУДДАТИ — кечки ва сиртқи факультетларда: 6 йил.

Ўрта маълумотли СССР фуқаролари ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун кечки ва сиртқи факультетларга — ёшидан қатъи назар қабул қилинадилар.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун танланган соҳаси бўйича ишлаётганлар қабул қилинадилар.

Қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатлар тақдим этиладн: кириш имтиҳонларига қўйилганлиги тўғрисида белгиланган намунадаги ариза, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли),086/У андозадаги тиббий шаҳодатнома, 3х4 см. катталикдаги 7 та фотосурат, меҳнат дафтарчасининг корхона, муассаса томонидан тасдиқланган нусхаси (меҳнат фаолиятига эга бўлганлар учун). Жамоа хўжаликларининг аъзолари колхозчи меҳнат дафтарчасининг жамоа хўжалиги идораси томонидан тасдиқланган нусхасини (унда ўқишга киришдан олдинги ҳар бир йилга мазкур жамоа хўжалиги учун белгиланган меҳнат кунлари минимуми ўқишга кирувчи томонидан бажарилганлиги кўрсатилади) тақдим этадилар. Кечки ва сиртқи факультетларга кирувчилар, бундан ташқари, иш жойидан ва турар жойидан шаҳодатномалар топширадилар. Институтга келган абитуриентлар паспорт, ҳарбий билет (заҳирадаги ҳарбий хизматчилар), қайд этилганлик гувоҳномасини шахсан кўрсатадилар.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ: кечки ва сиртқи факультетларда — 1-26 август кунлари бир неча даврада ўтказилади.

Кирувчилар ихтисосига оид иккита (конкурсли) — **МАТЕМАТИКА** (ёзма), **ФИЗИКА** (оғзаки) **дан,** шунингдек, **ихтисосдан ташқари битта — РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ** (иншо)**дан** имтиҳон топширадилар.

Рус тилини миллий мактаб дастури ҳажмида ўрганганлар кириш имтиҳонини рус тилидан ДИКТАНТ кўринишида, ёки **она тилидан ИНШО** тарзида топширадилар.

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медаль билан, ўрта махсус ўқув юртини имтиёзли диплом билан битирганлар битта имтиҳон **математикадан (ёзма)** топширадилар. «Беш» баҳо олган абитуриентлар бошқа имтиҳонлардан озод қилинадилар ва институтга қабул қилинадилар, «тўрт» ёки «уч» баҳо олганлар қолган имтиҳонларни ҳам топширадилар.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқишга кираётган танланган ихтисоси бўйича камида бир йиллик меҳнат фаолиятига эга бўлган шахслар ва сўнгги уч йил мобайнида заҳирага бўшатилган ҳарбий хизматчилар учун ҳам юқоридаги қоида амал қилади.

Танланган ихтисоси бўйича ўрта махсус маълумотга эга бўлган ва эгаллаган касби бўйича камида бир йилдан бери ишлаётганлар кечки ва сиртқи факультетларга кириш имтиҳонларисиз (суҳбат натижалари асосида) қабул қилинадилар.

Суҳбат — 2-11 август кунлари ўтказилади.

Институтга қабул ихтисосдан ташқари имтиҳон муваффақиятли топширилган ҳолда ихтисосга оид олдинги 2 та имтиҳонда тўпланган баллар миқдорига асосан амалга оширилади.

Институтга қабул қилиш тартиби 1989 йил СССР Олий ўқув юртларига қабул қилиш қоидалари асосида бўлади.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Ҳужжатлар якшанбадан ташқари ҳар куни қабул комиссияси томонидан қабул қилинмоқда.

кечки ва сиртқи бўлимга — 14 АВГУСТГАЧА, соат 14 дан 20.00гача.

Манзилимиз: 700084, Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 108-уй.

Телефонлар: 35-10-52 — кечки ва сиртқи бўлим.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

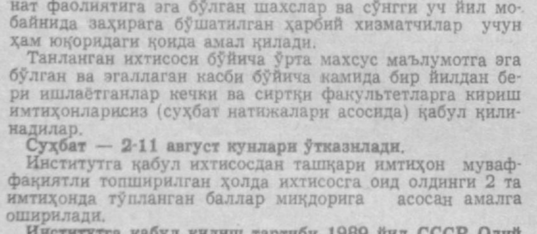

АГАР ТИКУВ ЁКИ ТЎҚУВ МАШИНАНГИЗ БУЗИЛИБ ҚОЛГАН БЎЛСА, ҲЕЧ ХАФА БЎЛМАНГ!

«РЕМБИТТЕХНИКА» БОШ КОРХОНАСИНИНГ ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ УСТАЛАРИ ҲАР ҚАНДАЙ НОСОЗЛИКЛАРНИ ТУЗАТИШДА СИЗГА ЯҚИНДАН

ЁРДАМ БЕРИШАДИ

Корхонада марказий диспетчерлик ишлаб турибди.

Сиз 55-39-00 телефонига қўнғироқ қилиб, буюртма беришингиз мумкин.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Полторацкий кўчаси, 89-уй (2, 3, 32, 57 «э», 80-автобусларнинг «Давлат автомобиль инспекцияси» бекати).

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

СССР Вазирлар Кенгаши ҳузуридаги
Геодезия ва хариташунослик
Бош бошқармасининг

ТОШКЕНТ ТОПОГРАФИЯ ТЕХНИКУМИ

1990—1991 ўқув йилига
кундузги бўлимга

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

фотогеодезия, хариташунослик — 8-синф маълумоти билан; аэрофотогеодезия, картография, амалий геодезия — 10-синф маълумоти билан.

ЎҚИШ МУДДАТИ: 8-синф маълумоти билан — 3 йилу 6 ой; 10-синф маълумоти билан — 2 йилу 6 ой.

Аризалар—10-синф ҳажмида маълумотлилардан 31 **июлгача қабул қилинади.**

МАШҒУЛОТЛАР — 1 ОКТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), **086/У андозасидаги тиббий шаҳодатнома, 3х4 см катталикдаги 6 та фотосурат, меҳнат дафтарчасининг нусхаси** (ишловчилар учун).

Кирувчилар 21 августгача қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини топширадилар: 8-синф маълумоти билан — МАТЕМАТИКА (оғзаки), **РУС ТИЛИ** (диктант), **10-синф маълумоти билан— МАТЕМАТИКА** (оғзаки), **РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ** (иншо), **миллий мактабларни битирганлар учун** — диктант.

8 ёки 10-синфларни «4», «5» баҳолар билан битирганлар барча ихтисосларга имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Техникум қошида **15 ИЮНДАН** бошлаб бир ойлик пуллик тайёрлов курслари ташкил этилади.

Ўқиш — рус тилида олиб борилади.

Ўзлаштирувчи ўқувчиларга 30 сўмдан («яхши» баҳога ўқийдиганларга—25 фоиз, аълочиларга — 50 фоиз қўшиб) стипендия тўланади.

Миллий мактабларни битирганлар учун 1 августдан бошлаб рус тили бўйича билимини мукаммаллаштириш учун қўшимча бепул машғулотлар ташкил этилади.

Техникумни имтиёзли диплом билан битирганлар ўқишни давом эттириш учун институтларга йўлланадилар.

Қуйидаги манзилга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, 125-алоқа бўлими М. Горький шоҳкўчаси 82-уй, (6, 13, 22-трамвайлар; 9, 18-троллейбуслар; 1, 17«э» 71, 83, 96-автобусларнинг «Маданият институти» бекати).

Телефонлар: 62-57-87, 62-57-78.

АЗИЗ ЎҚУВЧИЛАР!

ЎРТА ОСИЁДА ЯГОНА ТОШКЕНТ АЛОҚА ПОЛИТЕХНИКУМИГА ЎҚИШГА МАРҲАМАТ!

Бизнинг техникумда таълим олган мутахассисларни Иттифоқимизнинг ҳамма бурчакларида учратиш мумкин. Алоқа— ҳозирги давр турмуш тарзи учун ҳаво билан баробар бўлиб, космодромлар, космик алоқа станциялари, телемарказлар, шаҳарлараро, шаҳар, район телефон станциялари, лойиҳа институтлари, қурилиш-монтаж бошқармалари, маҳалла ва муассасаларда меҳнат қилаётган техникумимиз битирувчилари бутун мамлакатни ана шу ҳаво билан таъминлайдилар.

Ихтиёрингизга талай ихтисослар ҳавола этилади. Булар ичида — телевизион техника ва радиотеле алоқаси, район электр алоқаси ва радиолаштириш, автомат электр алоқаси, кўп каналли электр алоқаси, почта алоқаси, телеграф алоқаси ва маълумотларни узатиш (кундузги ва сиртқи таълим), бухгалтерия ҳисоби (фақат сиртқи бўлимда). Таълимнинг илғор усулларидан фойдаланиш анъанага айланган политехникумда . ўқиш жараёнида Сиз ўзингизга ва мамлакатга зарур касб эгасигина бўлиб қолмасдан, балки ўз маданий савиянгизни ҳам юксалтиришингиз мумкин. Катта қизиқиш ва мароқ билан таълим олишингиз учун бу ерда барча зарур шарт-шароитлар муҳайё қилинган: энг яхши илғор нашрлар жамланган бой кутубхона, қироатхона, ансамбллар, тўгараклар — булар ҳаммаси Сизнинг хизматингизда бўлади. Қизғин ўқиш куни тугагандан сўнг эса қулай ва шинам ётоқхонада ҳордиқ чиқарасиз.

Йигитлар техникумни битиргунича СССР Ҳарбий Кучлари сафига чақирилмайдилар.

Қабул умумий асосларда (ариза, аттестат, тиббий шаҳодатнома, 3х4 см катталикдаги 6 та фотосурат, ишлайдиганлар учун меҳнат дафтарчасидан кўчирма ва албатта кундузги ва сиртқи бўлимда) 15 июлдан бошланган кириш имтиҳонларида Сиз намойиш қилишингиз керак бўлган мустаҳкам билимлар) олиб борилади.

ИМТИҲОНЛАР: математика (оғзаки) — 8 ва 10-синфларни битирганлар; диктант — 8-синфни битирганлар; иншо — 10-синфни битирганлар.

Техникум манзили: 700128, Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, 70-уй. Транспорт: 18, 44, 48, 97-автобуслар; 10-троллейбуснинг «Лабзак» бекати; 10, 23, 27-трамвайларнинг «Алоқа политехникуми» бекати.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 41-35-58, 41-35-68.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

Х. З. КАЛОНОВ НОМИДАГИ ОЛИЙ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Янги ахборот технология (ЯАТ)лар ва бошқарувни ҳужжатлар билан таъминлаш (НИТ) соҳаларидаги касбларни эгаллашни истаган барчага Х. З. Калонов номидаги олий ҳунар билим юрти педагогик технологияларининг янги кўринишларини тавсия этади.

Олий ҳунар билим юрти ўқувчилар ва талабаларга интеграл ва кўптенгламали ўқув планлари, шахсий ўқув плани фанларини танлаш, фанлар бўйича ақлий тараққиёт даражасини аниқлаш мақсадида ишлатиладиган стандарт топшириқлар бериш, руҳшунослик-педагогика диагностикаси ва ҳоказолар каби таълимнинг янги системасини таклиф этади.

Олий ҳунар билим юрти фаолиятининг бош мезони — узлуксиз касб-ҳунар ва ҳар бир йили — бу эгалланган касб-ҳунар ва ўз куч-қуввати-ю билимларини халқ хўжалигига тадбиқ этиш учун ишлаб чиқаришга кетиш имконияти демакдир. Ҳар бир йил — таълимнинг навбатдаги босқичидаги конкурсида иштирок этиш демакдир.

Билим юрти ўз ўқувчилари ва талабаларига ЯАТ ва НИТ—ОТ соҳасида ишчидан тортиб то муҳандислик малакасигача бўлган бир неча ихтисосларни эгаллаш имкониятини яратади.

ЎҚИШ МУДДАТИ 1 ЙИЛДАН 6 ЙИЛГАЧА.

Тошкент шаҳрида пропискада турувчи, ўрта мактабларнинг 9 ва 11-синфларини битирган шахслар ўқишга қабул қилинадилар.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Кириш имтиҳонлари ўрнига абитуриентларга фанлар бўйича уларнинг ақлий тараққиёт даражаларини аниқлаш мақсадида стандарт топшириқлар берилади ва руҳшунослар суҳбатидан ўтиш тавсия этилади.

Ҳужжатлар 15 августгача қабул қилинади.

34-55-73, 34-55-51 телефонлари орқали қўшимча маълумотлар олиш мумкин.

Манзилимиз: 700084, Тошкент шаҳри, Хуршид кўчаси, 45-уй (10 «э», 44, 56, 85 «э», 88, 179-автобусларнинг «Семашко номли институт» бекати).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими вазирлиги
Тошкент шаҳар халқ таълими бошқармаси
Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш вазирлиги базасидаги

14-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1990—1991 ўқув йили учун

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Электр-газ пайвандчилар; кенг профилдаги станокчилар; слесарь-сантехник, газ пайвандчилар; технологик қурилмалар ва металл конструкциялари монтажи бўйича слесарь-монтажчилар; автомобиллар ремонти бўйича слесарлар; электр-газ пайвандчилар ихтисоси билан бирга «В» ва «С» категориядаги автомобиль ҳайдовчилар.

ЎҚИШГА 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ 9-11 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 10 ой ва 3 йил.

3 йил муддат билан ўқиётган ўқувчилар тўла давлат таъминотида бўладилар, улар 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини тугатганларга ўрта маълумот тўғрисида ва касб эгаллаганлиги ҳақида диплом ҳамда мутахассислик даражаси (разряди) берилади.

10 синф маълумотига эга бўлган ўқувчиларга ойига 30—76 сўмгача стипендия тўланади.

Ишлаб-чиқариш тажрибаси (практикаси) даврида ҳамма ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга кириш имкониятига эгадирлар.

БИЛИМ ЮРТИНИ БИТИРГАН ЎҚУВЧИЛАР ЎЗБЕКИСТОН ССР МОНТАЖ ВА МАХСУС ҚУРИЛИШ ВАЗИРЛИГИ ТРЕСТЛАРИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза; туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт; маълумоти ҳақида гувоҳнома (асл нусхаси); яшаш жойидан справка; медицина справкаси; 6 дона фотосурат (3х4 см).

Бизнинг манзилгоҳимиз: 700073, Тошкент шаҳри, Ҳамза райони, Оқдарё кўчаси, 122-уй. (12, 52, 68, 111, 183-автобуслар; 5, 26-трамвайларнинг «Ёғ-мой комбинати» бекати; 26, 161-автобусларнинг «Жамила» дўкони бекати). Қабул комиссияси. Телефон: 91-33-94.

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Куйбишев узун кўчасининг таъмирланиши муносабати билан Мунис кўчасидан Қўйлиқ бозоригача бўлган участкада

19 ИЮЛДАН 22 ИЮЛГАЧА

йўловчилар транспорти йўналишлари вақтинча қуйидаги тартибда ўзгартирилади:

— **12-автобус** йўналиши Куйбишев узун кўчасидан бошланиб, З. Шамсиддинова, Қурувчилар, Баратхўжа кўчалари, Ҳалқа йўл бўйлаб ва у ёғига ўз йўналишида давом этади;

— **15 ва 81 «э» автобус** йўналишлари сўнгги «1-Қўйлиқ» бекатидан бошланиб, Мунис кўчаси, Куйбишев узун кўчаси бўйлаб ва у ёғига ўз йўналишларида давом этади.

Орқага қайтишда автобус йўналишлари Куйбишев узун кўчасидан бошланиб, Чиковани, Ким Пен Хва кўчалари, Ҳалқа йўл бўйлаб сўнгги «1-Қўйлиқ» бекатигача давом этади.

45 ва 104-автобус йўналишлари 3-поликлиникадан бошлаб ташкил этилади.

Маълумотлар олиш учун телефон: 34-82-89.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг барча турдаги шаҳар йўловчи транспорти ишини мувофиқлаштириш ва ривожлантириш бошқармаси.

«ИНТУРИСТ» МАДАНИЙ АХБОРОТ МАРКАЗИ БИНОСИДА

27, 28, 29, 30, 31 ИЮЛДА

МАКСИМ ГОРЬКИЙ НОМИДАГИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК РУС

ДРАМА ТЕАТРИ БИНОСИДА

1, 2, 3, 4, 5 АВГУСТДА

МОСКВА ТАГАНКАДАГИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТЛАРИ

Билетлар М. Горький номидаги драма театри кассасида сотилмоқда.

КИНО

19 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЧЎЗИЛГАН ҚАСОС» (катта зал, 18.30, 20.40); «ЭЛЬВИРА — ЗУЛМАТ ҲОКИМАСИ» (кичик зал, 18, 20.00).

Қозоғистон — «ШИНА — ЧАНГАЛЗОРЛАР МАЛИКАСИ» («ТАРЗАН-АЁЛ» 20.00); «ЧЎЗИЛГАН ҚАСОС» (18.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «АТЛАНТИДА ДОҲИЙЛАРИ» (20, 21.30); «БИРОН-БИР ДАЛИЛСИЗ» (18.00).

Восток — «КАТТА ОДАМ» (17.30, 20.45).

Фестиваль (ёзги)—«ЁҚИМТОЙ ФИРИБГАРЛАР» (21.15).

20, 21, 22 ИЮЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЧЎЗИЛГАН ҚАСОС» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.40); «ЭЛЬВИРА — ЗУЛМАТ ҲОКИМАСИ» (кичик зал, 12, 14, 16, 18, 20.00).

Қозоғистон — «ШИНА — ЧАНГАЛЗОРЛАР МАЛИКАСИ» («ТАРЗАН-АЁЛ» 11, 12, 13.30, 14.30, 20.00); «ЧЎЗИЛГАН ҚАСОС» (16, 18.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «АТЛАНТИДА ДОҲИЙЛАРИ» (12, 16, 20, 21.30); «БИРОН-БИР ДАЛИЛСИЗ» (14, 18.00).

Восток — «КАТТА ОДАМ» (11, 14, 15, 17.30, 20.45).

Фестиваль (ёзги) — «ЁҚИМТОЙ ФИРИБГАРЛАР» (21.15).

«Мир» ёшлар илмий-техника ижодиёти марказига берилган 725651 дан 725675 гача бўлган номерлардаги йўқолган

ЧЕК ДАФТАРЧАСИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ленин ноҳияси телефон узели касаба уюшмаси комитетининг йўқолган

ТАМҒАЛИ МУҲРИ

ва Иссиқкўлга бориладиган 171661 дан 171670 гача номерлардаги йўқолган

САЁҲАТ ЙЎЛЛАНМАЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ҚУРИЛИШ-САНОАТ БАНКИНИНГ ҲАМЗА РАЙОН БЎЛИМИ

«Ташпромстрой» трестининг ишлаб чиқариш — технологик тўлдириш бошқармасини ҳақ тўлашга ноқобил деб

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

«Узхозторг»нинг 2-сонли Тошкент вилоятлараро улгуржи-савдо базасининг йўқолган

ШТАМПИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Узбекзолото» ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Қизилқум» кончилар артелига берилган 4971 номерли йўқолган

ИШОНЧ ҚОҒОЗИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

Р—101.56.

140.390 нусхада чоп этилади. **Индекс 64690. Д—2201.**

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.